CHAUVEL ∞ LE SAËC ∞ SCARLETT

COSA NOSTRA

HET WARE VERHAAL

2. De dood van Herman Rosenthal

COSA NOSTRA

HET WARE VERHAAL

Eerste tijdvak ♦ Primum vivere
2. De dood van Herman Rosenthal

tekst
DAVID CHAUVEL

tekeningen
ERWAN LE SAËC

inkleuring
SCARLETT

SILVESTER

COSA NOSTRA

HET WARE VERHAAL

Eerste tijdvak ♦ Primum vivere

Intermezzo

FAWC

HET JOODSE GANGSTERDOM IS VOOR MIJ EEN RAADSEL.

NIET IN LETTERLIJKE ZIN...

...MAAR IK SNAP NIET WAAROM HET NOOIT TOT DE VERBEELDING HEEFT GESPROKEN.

WAAROM HEEFT HET GEEN ENKEL SPOOR NAGELATEN IN HET COLLECTIEVE GEHEUGEN VAN DIT LAND?

ALS JE DE NAAM AL CAPONE NOEMT OF DIE VAN LUCKY LUCIANO OF JOHN GOTTI, DAN KRIJG JE METEEN EEN BEELD VOOR OGEN VAN MANNEN IN LANGE JASSEN MET HOEDEN OP, EN MET MACHINEPISTOLEN...

MAAR ALS JE HET OVER ARNOLD ROTHSTEIN HEBT, LOUIS LEPKE, ABE REELES, MEYER LANSKY OF BENNIE SIEGEL...

NEE, DAT ZIJN GEEN NAMEN DIE EEN BELLETJE DOEN RINKELEN. DIE NAMEN ROEPEN NIETS OP. ALTHANS, GEEN SPECTACULAIRE BEELDEN.

BEHALVE DE LAATSTE MISSCHIEN, ZEKER WANNEER JE ZIJN BIJNAAM VERMELDT: BUGSY.

TOCH ZOU ZONDER DE JODEN DE GESCHIEDENIS VAN WAT NU DE MAFFIA WORDT GENOEMD TOTAAL ANDERS ZIJN GELOPEN. EN HEEL WAT MINDER OPZIENBARENDE!

ARNOLD ROTHSTEIN WAS AAN HET BEGIN VAN DE VORIGE EEUW DE GROTE BAAS. EEN VOORBEELD VOOR DE KOMENDE GENERATIES; DE ULTIEME STANDAARD.

MEYER LANSKY, DE ÉMINENCE GRISE VAN LUCKY LUCIANO, EN GROTE GEEST ACHTER DE ORGANISATIE VAN DE MISDAAD OP NATIONALE SCHAAL.

BUGSY SIEGEL WAS NIEMAND MINDER DAN DE SCHEPPER VAN LAS VEGAS.

FAWC

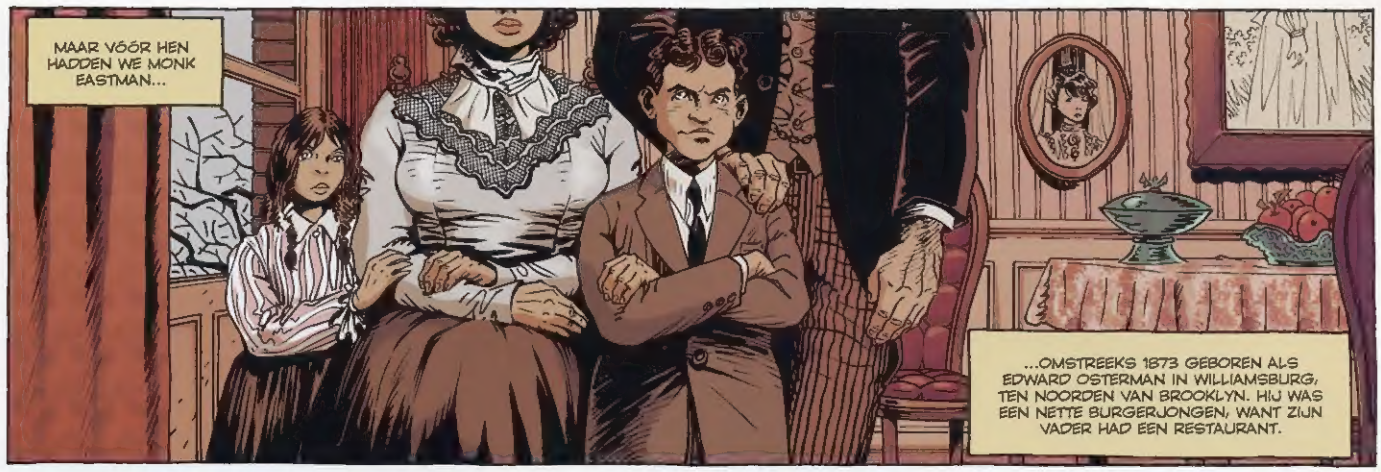
MAAR VÓÓR HEN HADDEN WE MONK EASTMAN...
...OMSTREEKS 1873 GEBOREN ALS EDWARD OSTERMAN IN WILLIAMSBURG, TEN NOORDEN VAN BROOKLYN. HIJ WAS EEN NETTE BURGERJONGEN, WANT ZIJN VADER HAD EEN RESTAURANT.

OSTERMAN SR HAD VOOR ZIJN GELIEFDE ZOON OOK EEN FATSOENLIJK LEVEN UITGESTIPPELD. TOEN EDWARD TWINTIG WERD, KREEG HIJ VAN ZIJN VADER EEN DIERENWINKEL IN BROOME STREET, MANHATTAN.
MAAR ZOONLIEF HAD HEEL ANDERE IDEEËN. HIJ DEED DE WINKEL VAN DE HAND, JOEG AL ZIJN GELD ERDOORHEEN EN NAM EEN BAANTJE AAN ALS UITSMIJTER VAN DE NEW IRVING HALL, EEN CLUB AAN 11TH STREET, EAST.

EDWARD WAS MET ZIJN EËN METER ZEVENTIG KLEIN VAN STUK. MAAR HIJ WAS BREEDGESCHOUDERD EN WOOG VIJFENZEVENTIG KILO. HET LUKTE HEM UITSTEKEND OM IEDEREEN UIT TE SCHAKELEN DIE HEM VOOR DE VOETEN LIEP.
NEW IRVING HALL
AL GAUW DEED HET VERHAAL DE RONDE DAT MET DE MONKEY MAN VAN DE NEW IRVING HALL NIET TE SPOTTEN VIEL.

IN DIE TIJD WAS ER NIET VEEL MEER VOOR NODIG OM VAN EEN BRUTAAL KERELTJE EEN KONING VAN DE STRAAT TE MAKEN.
EDWARD LIET ER GEEN GRAS OVER GROEIEN OM ZIJN LEGENDE AAN TE DIKKEN EN FORMEERDE EEN BENDE DIE HIJ DE 'EASTMEN' NOEMDE.
OP HET HOOGTEPUNT VAN ZIJN ROEM, KON MONK EASTMAN (ZO WERD HIJ TOEN GENOEMD) DUIZEND TOT VIJFTIEN-HONDERD 'MANNEN VAN HET OOSTEN' OP DE BEEN BRENGEN.

FAWC

DE ACTIVITEITEN VAN DE STRAATGANGS VARIEERDEN VAN DIEFSTAL TOT HUURMOORD.
HUN BELANGRIJKSTE KLANTEN WAREN WERKGEVERS DIE STAKING-BREKERS NODIG HADDEN, OF POLITICI DIE ZE GEBRUIKTEN OM EROP TOE TE ZIEN DAT DE VERKIEZINGEN 'ORDELIJK EN VOORAL NAAR HUN WENS' VERLIEPEN.
ROND DE EEUWWISSELING HAD DE TOEN BEROEMDE MONK EEN GEDUCHTE RIVAAL: PAUL KELLY.

ZIJN ECHTE NAAM WAS ANTONINI VACARELLI. HIJ WAS EEN VOORMALIG BEROEPSBOKSER EN NU DE ONBETWISTE BAAS VAN DE BEFAAMDE FIVE POINT GANG, GENOEMD NAAR HET KRUIS-PUNT IN HET CENTRUM VAN HUN TERRITORIUM, DAT INMIDDELS IS VERDWENEN.
DE FIVE POINTERS WAREN OP Z'N MINST EVEN TALRIJK ALS DE EASTMEN. HUN BENDE BESTOND VOORNAMELIJK UIT ITALIANEN EN TE MIDDEN VAN HEN ONTKIEMDEN GIFTIGE BLOEMEN MET NAMEN ALS TORRIO, CAPONE, YALE OF LUCIANO.

DE RIVALITEIT TUSSEN DE TWEE BENDES BEREIKTE HAAR HOOGTEPUNT TOEN DE TWEE LEIDERS BESLOTEN VOOR EENS EN ALTIJD UIT TE MAKEN WIE DE STERKSTE WAS.
DIT TOPGEVECHT, ZORGVULDIG VOORBEREID, VOND OP EEN AVOND PLAATS, BIJ HET SCHIJNSEL VAN TOORTSEN.
EASTMAN HAD ERVARING ALS UITSMIJTER, KELLY WAS EEN ERVAREN BOKSER.

DE TWEE MANNEN ZETTEN BIJ DIT GEVECHT ALLES OP ALLES, WANT VOOR ALLEBEI GOLD DAT DE UITSLAG BEPALEND WAS VOOR HUN VERDERE CARRIÈRE.
SLAAN, SCHOPPEN, KOPSTOTEN... HET HELE ARSENAAL AAN STRAAT-VECHTTECHNIEKEN PASSEERDE DE REVU. DE TWEE MANNEN WERDEN HEVIG AANGEMOEDIGD DOOR HUN VEELKOPPIGE AANHANG.

FAWC

HET GEVECHT DUURDE TWEE UUR. TOEN ZAKTEN DE TWEE ZWAAR GEHAVENDE MANNEN VOLKOMEN UITGEPUT IN ELKAAR. ZE HADDEN ALLEBEI TOT HET LAATST DOORGEVOCHTEN EN EISTEN ALLEBEI DE OVERWINNING OP.

HUN AANHANG, WELISWAAR ONDER DE INDRUK VAN HET DOORZETTINGSVERMOGEN VAN HUN LEIDERS, WAS ONTGOOCHELD. ONDER LUID GESCHELD VOERDEN ZE ELK HUN KAMPIOEN AF ZWOEREN REVANCHE TE ZULLEN NEMEN.

DEZE ONBESLISTE MATCH WAS HET HOOGTEPUNT VAN DE GESCHIEDENIS VAN DE GANGS IN HET NEW YORK VAN DE 19E EEUW. HET BETEKENDE TEVENS HET EINDE VAN DE CARRIÈRE VAN MONK EASTMAN.

MAAR HET VERDERE VERLOOP VAN ZIJN LEVEN WAS MISSCHIEN NOG WEL VERBAZINGWEKKENDER.

HIJ WERD IN 1904 GEARRESTEERD EN VEROORDEELD VOOR DE MOORD OP EEN DETECTIVE VAN HET BEKENDE PINKERTON AGENCY. EASTMAN WERD OVERGEBRACHT NAAR DE BERUCHT SING-SING GEVANGENIS.

MAAR HET VERDERE VERLOOP VAN ZIJN LEVEN WAS MISSCHIEN NOG WEL VERBAZINGWEKKENDER. MET ZIJN VRIJLATING, IN 1909, GING ER EEN LICHTE HUIVERING DOOR DE STRATEN: "DE MONK IS TERUG!" MAAR IN DE JAREN NA DE EEUWWISSELING WAS ER VEEL VERANDERD.

DE POLITICI PASTEN EEN ANDERE TACTIEK TOE EN DE GANGS WAREN NIET MEER WAT ZE GEWEEST WAREN.

EASTMAN WAS ONTGOOCHELD DOOR DEZE WERELD, DIE HOE LANGER HOE MINDER ZIJN TOEVLUCHT NAM TOT GEWELD OM ZIJN PROBLEMEN OP TE LOSSEN. HIJ GING IN 1917 IN HET LEGER, IN DE HOOP IN EUROPA DE OMSTANDIGHEDEN TE VINDEN WAAR HIJ ZIJN IMMENSE TALENT KON GEBRUIKEN.

AAN HET FRONT VOELDE EASTMAN ZICH ALS EEN VIS IN HET WATER. HIJ SCHREEF HET ENE WAPENFEIT NA HET ANDERE OP ZIJN CONTO.

HIJ GEDROEG ZICH ALS EEN WARE HELD EN WERD NA ZIJN TERUGKEER NAAR DE VS IN MEI 1919 ALS ZODANIG GEEERD. GOUVERNEUR AL SMITH TEKENDE EEN DECREET WAARIN HIJ EASTMAN ALLE BURGERRECHTEN TERUGGAF.

FAWC

TJA, ALS DE KAP DE MONNIK NIET MAAKT, DAN IS EEN MEDAILLE OOK NIET IN STAAT OM EEN MENS TE VERANDEREN.

OP 16 DECEMBER 1920 WERD EASTMANS MET KOGELS DOORZEEFDE LICHAAM AANGETROFFEN IN HET BLUE BIRD CAFÉ, OP 14TH STREET. DAT OVERTUIGDE OOK UITEINDELIJK DE GOEDGELOVIGEN VAN HET FEIT DAT VERLOSSING ALLEEN MAAR BESTAAT OP PAPIER.

DE STRAAT HAD HET KIND TERUGGENOMEN DAT HET EEN TIJDJE AAN DE MAATSCHAPPIJ HAD UITGELEEND.

DIT IS DE EPILOOG VAN DE EERSTE VAN DE GROTE AMERIKAANSE GANGSTERS VAN JOODSE AFKOMST.

MONK EASTMAN HAD EEN BRES GESLAGEN.

EN ZIJN OPVOLGERS STORTTEN ZICH VOL OVERGAVE IN DIE BRES...

CHALIVEL - LE SAËC - SMULOWSKY - 2003

FAWC

COSA NOSTRA

HET WARE VERHAAL

Eerste tijdvak ♦ Primum vivere

Hoofdstuk 2
De dood van Herman Rosenthal

FAWC

VICTORIA
"POOL SHARKS"
STARRING W.C. FIELDS

DIT IS HET VERHAAL VAN EEN MOORD.
CAFE

HET IS OOK HET VERHAAL VAN DE DOOD VAN EEN SYSTEEM.
CAPITOL

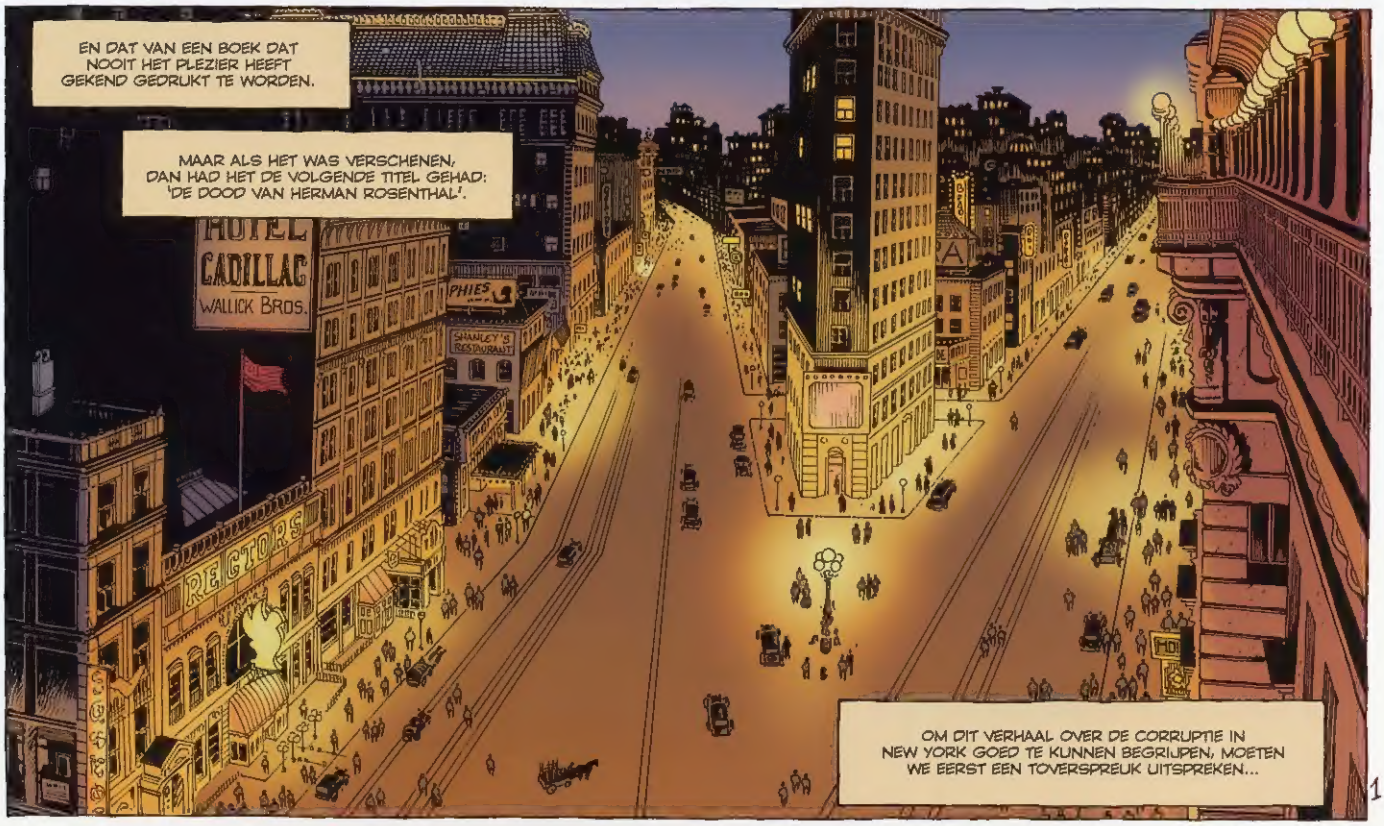
EN DAT VAN EEN BOEK DAT NOOIT HET PLEZIER HEEFT GEKEND GEDRUKT TE WORDEN.
MAAR ALS HET WAS VERSCHENEN, DAN HAD HET DE VOLGENDE TITEL GEHAD: 'DE DOOD VAN HERMAN ROSENTHAL'.
HOTEL CADILLAC
WALLICK BROS.
SHANLEY'S RESTAURANT
RECTOR'S
OM DIT VERHAAL OVER DE CORRUPTIE IN NEW YORK GOED TE KUNNEN BEGRIJPEN, MOETEN WE EERST EEN TOVERSPREUK UITSPREKEN...

FAWC

...TAMMANY HALL...

...EN TERUGGAAN IN DE TIJD. VER TERUGGAAN IN DE TIJD.

TAMMANY HALL WERD IN 1789 DOOR WILLIAM MOONEY OPGERICHT ONDER DE NAAM 'COLUMBIAN CIRCLE'.

DE MONDAINE CLUB KREEG AL GAUW EEN POLITIEK KARAKTER EN WERD OMGEDOOPT IN 'TAMMANY'.

IN DE LOOP VAN DE 19E EEUW NAMEN DE IERSE IMMIGRANTEN DE PLAATS IN VAN DE OORSPRONKELIJKE OPRICHTERS. TAMMANY WERD DE CLUB VAN DE DEMOCRATISCHE PARTIJ VAN NEW YORK.

ONDER LEIDING VAN WILLIAM MARCHY TWEED, KREEG DE CLUB AL SNEL VEEL INVLOED OP HET POLITIEKE LEVEN IN DE STAD. JE ZOU HAAST KUNNEN ZEGGEN DAT TAMMANY DE STAD BESTUURDE.

HOE? DOOR DE TIENDUIZENDEN ONWETENDE IMMIGRANTEN, DIE NET WAREN AANGEKOMEN, TE MANIPULEREN EN HUN STEMGEDRAG TE BEINVLOEDEN.

VANAF DIE TIJD EXPLOITEERDE TAMMANY DE STAD EN DAT BLEEF ZO.

IN 1912 WAS DE GROTE BAAS VAN TAMMANY VOOR DE LOWER EAST SIDE EEN ZEKERE BIG TIM SULLIVAN. TUSSEN HEM EN DE SCHURKEN VAN ALLERLEI PLUIMAGE GOLD DE REGEL DAT DE ENE DIENST DE ANDERE WAARD WAS.

TAMMANY ZORGDE VOOR HULP EN BESCHERMING, IN RUIL VOOR MANKRACHT BIJ VERKIEZINGEN EN EEN DEEL VAN HET GELD DAT AFKOMSTIG WAS VAN CLANDESTIENE GOKHUIZEN, LOTERIJEN EN PROSTITUTIE...

DE APPERSERS AFGEPERST, ZOU JE KUNNEN ZEGGEN.

TUSSEN DIE TWEE PARTIJEN HAD JE DE MANNEN DIE ZORGDEN VOOR DE GELDSTROOM. DAT WAREN DE POLITIEMANNEN VAN DE BETREFFENDE SECTOR, BIJGENAAMD DE 'SPAARPOTMANNEN'.

ONDER DE GOEDE VRIENDEN VAN DE GROTE BAAS SULLIVAN BEVONDEN ZICH JONGE, RIJZENDE STERREN VAN HET SPEL: ARNOLD ROTHSTEIN EN HERMAN ROSENTHAL. HET WAREN 'SHTADLANS' DIE DOOR DE BAAS VAN TAMMANY 'DE TWEE SLIMME JODEN' WERDEN GENOEMD.

WANNEER ONS VERHAAL BEGINT, IS SULLIVAN AL OP LEEFTIJD EN LIJDT HIJ AAN EEN EENZIJDIGE VERLAMMING. DE TWEE JONGENS HEBBEN ONDER ZIJN PATRONAGE SNEL 'PROMOTIE' GEMAAKT.

ER WAREN ER HEEL WAT DIE EEN STUK VAN DE TAART WILDEN DIE DOOR DE OUDE BIG TIM WAS ACHTERGELATEN, MAAR DE GULZIGSTE VAN AL DIE HAAIEN WAS ONGETWIJFELD DE POLITIE-OFFICIER CHARLES BECKER.

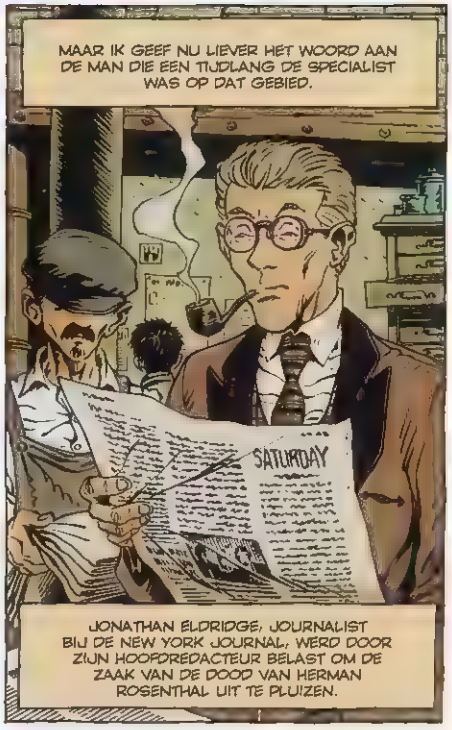

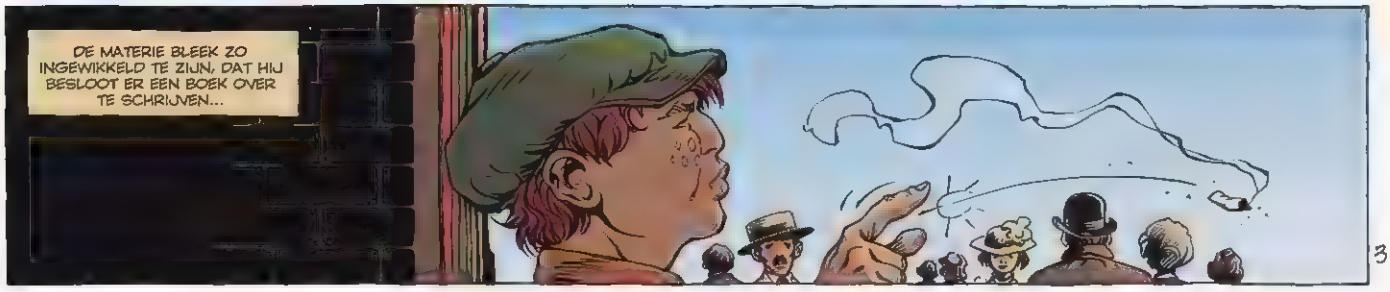

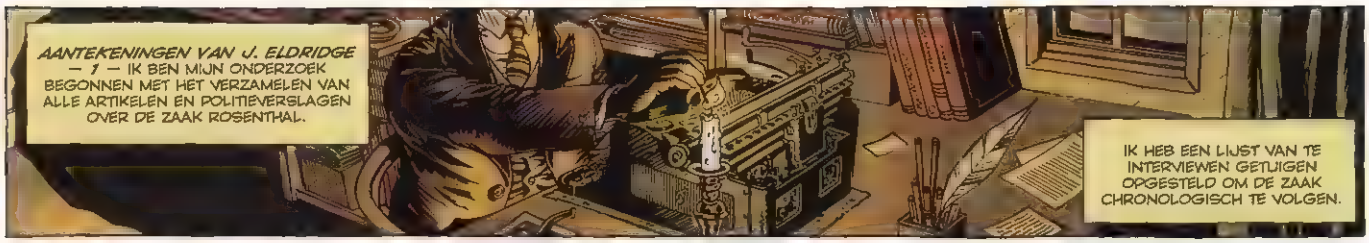
AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE
— 1 — IK BEN MIJN ONDERZOEK BEGONNEN MET HET VERZAMELEN VAN ALLE ARTIKELEN EN POLITIEVERSLAGEN OVER DE ZAAK ROSENTHAL.
IK HEB EEN LIJST VAN TE INTERVIEWEN GETUIGEN OPGESTELD OM DE ZAAK CHRONOLOGISCH TE VOLGEN.

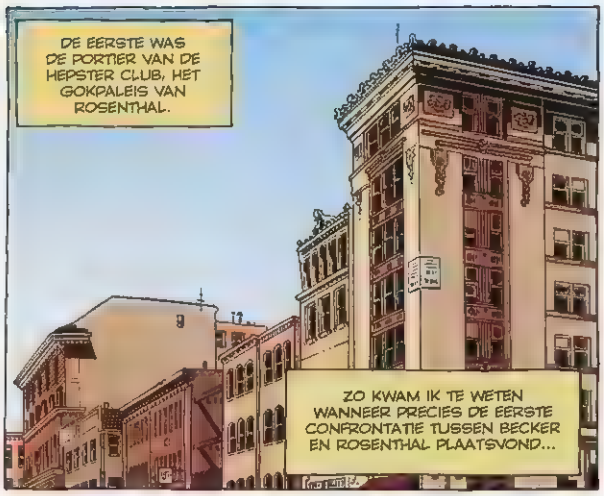
DE EERSTE WAS DE PORTIER VAN DE HEPSTER CLUB, HET GOKPALEIS VAN ROSENTHAL.
ZO KWAM IK TE WETEN WANNEER PRECIES DE EERSTE CONFRONTATIE TUSSEN BECKER EN ROSENTHAL PLAATSVOND...

JA?
WE WILLEN ROSENTHAL SPREKEN.

WIE ZIJN JULLIE...?
DAT GAAT JE NIKS AAN. ZEG 'M DAT BECKER ONS STUURT. CHARLES BECKER.

TRLAK

GOED. U KUNT BINNENKOMEN.

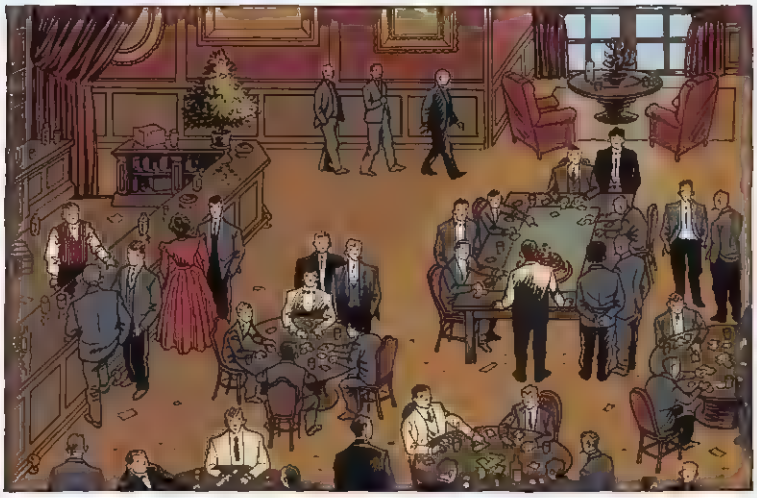

WAT WILLEN JULLIE?

CHARLIE HEEFT ONS GESTUURD.
NOU EN?

HOU JE NIET VAN DE DOMME, ROSENTHAL. JE WEET TEGEN WIE JE HET HEBT?!

TEGEN JACOB ZELIG, DE GELDLOPER, DIE DOOR BECKER UIT DE STRONT IS GEHAALD EN NU ZIJN POEN MAG OPHALEN.
MAAR DAT DOE JE MAAR BIJ ANDEREN EN NIET BIJ MIJ. HIER VALT NIETS TE HALEN. DONDER OP EN LAAT IK JE LELIJKE SMOEL NOOIT MEER ZIEN!

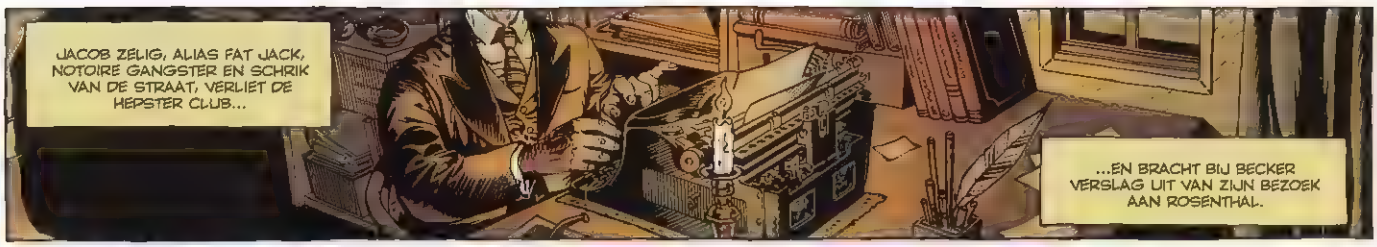
JACOB ZELIG, ALIAS FAT JACK, NOTOIRE GANGSTER EN SCHRIK VAN DE STRAAT, VERLIET DE HEPSTER CLUB...
...EN BRACHT BIJ BECKER VERSLAG UIT VAN ZIJN BEZOEK AAN ROSENTHAL.

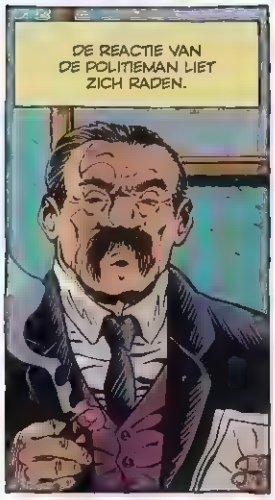
DE REACTIE VAN DE POLITIEMAN LIET ZICH RADEN.

IK ZAL DIE SMERIGE SMOUS KAPOTMAKEN!

NOU JA, IK BEDOEL, EH... JE WEET WEL...

ZAL IK HEM OM ZEEP HELPEN?
NEE, WE GAAN NIET DE KIP MET DE GOUDEN EIEREN SLACHTEN, MAAR WE DWINGEN HEM TE LEGGEN. OOK AL MOETEN WE DIE EIEREN EIGENHANDIG UIT Z'N REET TREKKEN...
WATER ST
509

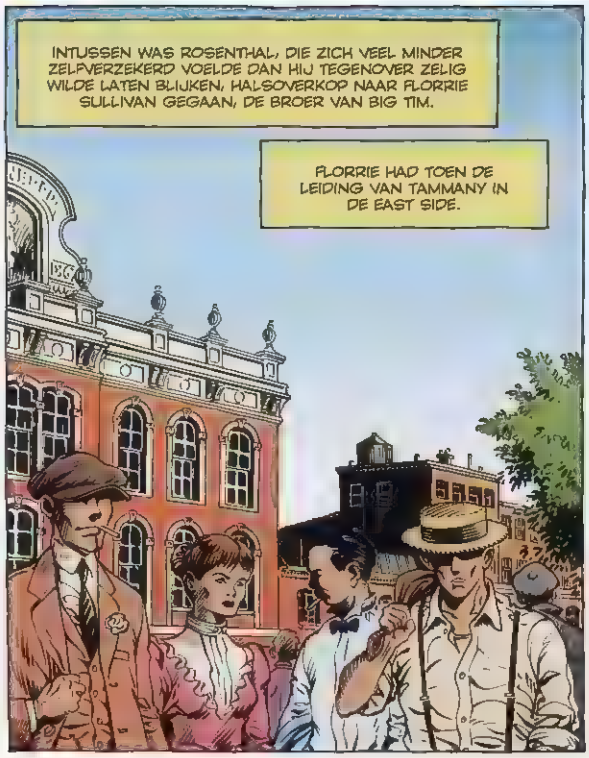
INTUSSEN WAS ROSENTHAL, DIE ZICH VEEL MINDER ZELFVERZEKERD VOELDE DAN HIJ TEGENOVER ZELIG WILDE LATEN BLIJKEN, HALSOVERKOP NAAR FLORRIE SULLIVAN GEGAAN, DE BROER VAN BIG TIM.
FLORRIE HAD TOEN DE LEIDING VAN TAMMANY IN DE EAST SIDE.

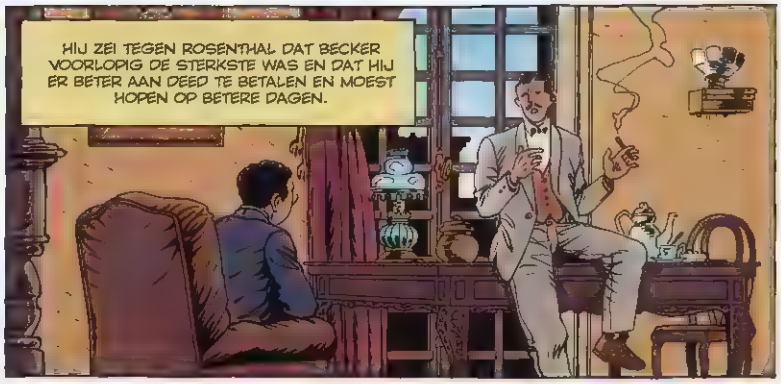
HIJ ZEI TEGEN ROSENTHAL DAT BECKER VOORLOPIG DE STERKSTE WAS EN DAT HIJ ER BETER AAN DEED TE BETALEN EN MOEST HOPEN OP BETERE DAGEN.

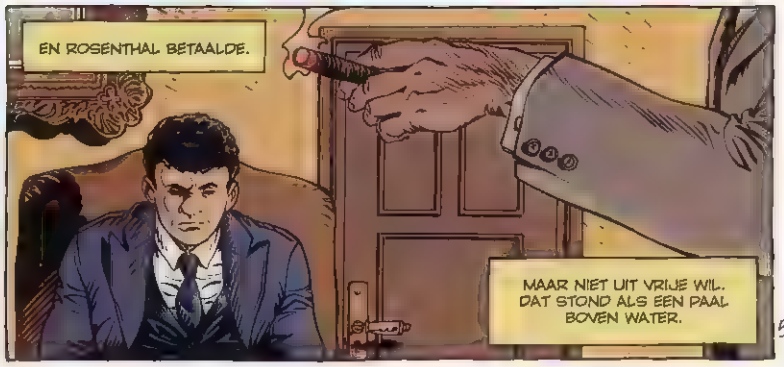
EN ROSENTHAL BETAALDE.
MAAR NIET UIT VRIJE WIL. DAT STOND ALS EEN PAAL BOVEN WATER.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE – 2 – GETUIGE NR. 1: HARRY M. BEROEPSSPELER.
WAAR IS HET PRECIES GEBEURD?
HORTO
ICE
BEAR

DAT ZOU IK NIET WETEN.

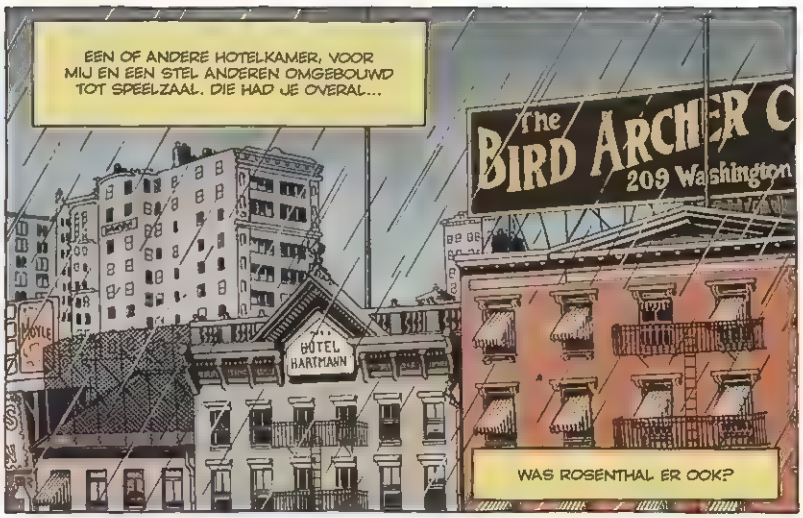
EEN OF ANDERE HOTELKAMER, VOOR MIJ EN EEN STEL ANDEREN OMGEBOUWD TOT SPEELZAAL. DIE HAD JE OVERAL...
The BIRD ARCHER C
209 Washington
HOTEL HARTMANN
WAS ROSENTHAL ER OOK?

JA. EN ROTHSTEIN. EN IK EN DE ANDERE SPELERS. EN EEN PAAR GEWAPENDE KERELS DIE WE HADDEN INGEHUURD IN GEVAL VAN EEN OVERVAL...

DIE KLOOTZAK VAN EEN BECKER... DENKT HIJ DAT HIJ DE BAAS VAN DE STAD IS OF ZO?

ALS BIG TIM BETER IS, FLUIT HIJ HEM WEL TERUG...

IK ZWEER 'T JULLIE, HIJ LAAT HEM DE HELE 7TH AVENUE AF SCHOPPEN...

WEET JE ZEKER DAT HIJ DAT HEEFT GEZEGD?
PETER HARTMANN
EASTERN HOTEL
LETTERLIJK? DAAR ZOU IK NIET OP DURVEN ZWEREN... MAAR HET KWAM ER WEL OP NEER!

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 3 — GETUIGE NR. 2: JOHN M. POLITIEAGENT.
STOND U OP DAT MOMENT ONDER BEVEL VAN LUITENANT BECKER?

IK, EN EEN HELEBOEL ANDEREN, JA.

HAD HIJ HET BEVEL OVER DE INVAL?

NEE, HIJ GAF ER HET BEVEL TOE. DAT IS IETS ANDERS.
EEN LUITENANT VAN POLITIE GEEFT BEVELEN. HIJ MAAKT ZIJN HANDEN NIET VUIL.

POLITIE! VERROER U NIET!

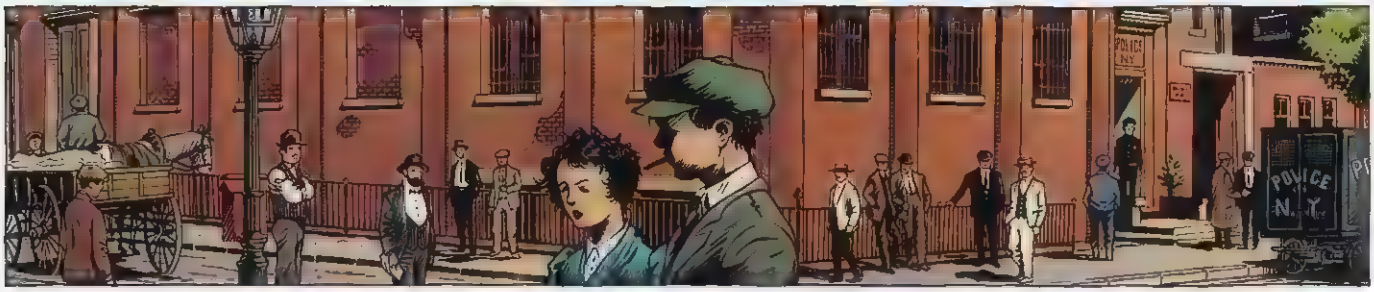
POLICE N.Y.

DAT HERINNER ME IK NOG GOED, WANT IK WAS IN HET ARRESTANTENLOKAAL.

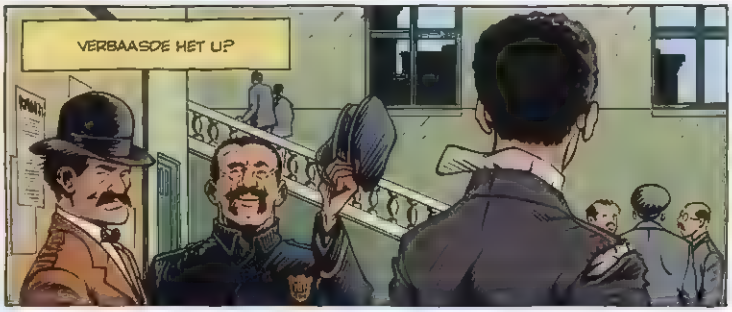
VERBAASDE HET U?

EEN BEETJE. LATEN WE ZEGGEN DAT DE INVAL IN DE HEPSTER CLUB DUIDELIJK NIET VEEL TE MAKEN HAD MET DE HANDHAVING VAN DE OPENBARE ORDE.

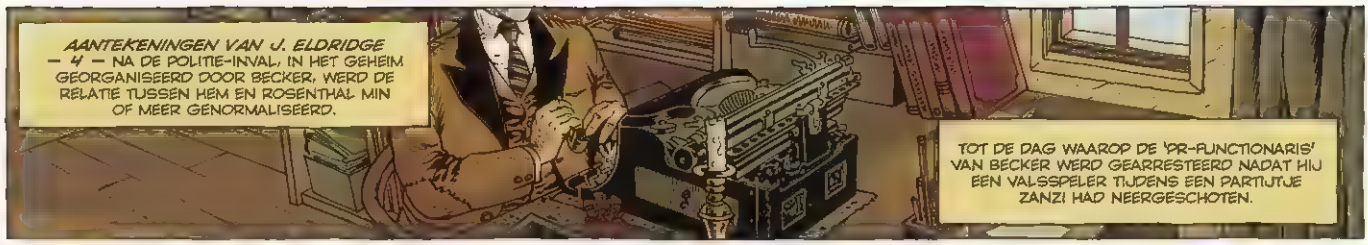
AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE – 4 – NA DE POLITIE-INVAL, IN HET GEHEIM GEORGANISEERD DOOR BECKER, WERD DE RELATIE TUSSEN HEM EN ROSENTHAL MIN OF MEER GENORMALISEERD.
TOT DE DAG WAAROP DE 'PR-FUNCTIONARIS' VAN BECKER WERD GEARRESTEERD NADAT HIJ EEN VALSSPELER TIJDENS EEN PARTIJTJE ZANZI HAD NEERGESCHOTEN.

AL IN DIE TIJD WAS HET GEBRUIKELIJK DAT ALLE LEDEN VAN EEN ORGANISATIE GELD OPHOESTTEN OM DE KOSTEN VAN EEN ADVOCAAT VOOR EEN VAN HEN TE KUNNEN BETALEN.
ROSENTHAL STOND OOK OP DE LIJST.
MAAR ZIJN FINANCIËLE SITUATIE WAS VERRE VAN ROOSKLEURIG...

ZELIG EN Z'N KORNUITEN ZIJN ER.

WAT MOETEN DIE HIER? IK HEB AL BETAALD!
LAAT IK ZE ERUIT SCHOPPEN?

NEE. LAAT ZELIG BINNEN. DE ANDEREN WACHTEN BUITEN.

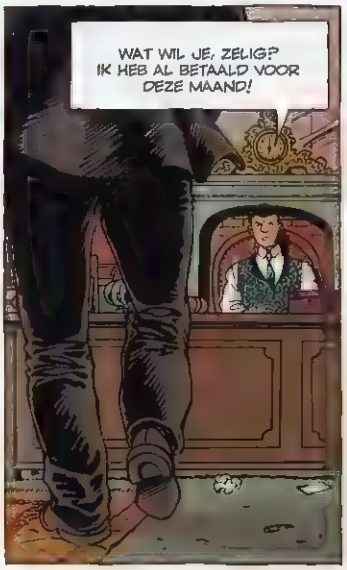
WAT WIL JE, ZELIG? IK HEB AL BETAALD VOOR DEZE MAAND!

DOMINICK IS GEARRESTEERD. HIJ HEEFT EEN EIKEL OMGELEGD DIE VALS SPEELDE BIJ EEN PARTIJTJE ZANZI.

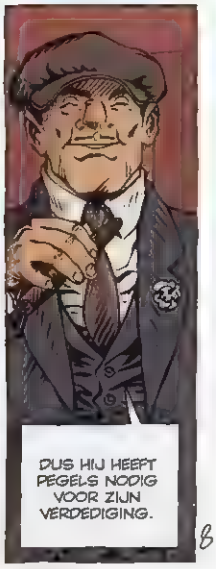
DUS HIJ HEEFT PEGELS NODIG VOOR ZIJN VERDEDIGING.

IK NOTEER JOU VOOR 500 BALLEN... OKAY?
DE BAAS ZAL HEEL BLIJ ZIJN DAT JE SOLIDAIR BENT MET ZIJN MENSEN.

SOLIDAIR? ME REET!

ALS JULLIE ZO DOORGAAN MET ME OM DE TWEE MINUTEN LEEG TE ZUIGEN, STA IK STRAKS TE BEDELEN OP DE HOEK VAN DE STRAAT! IK BETAAL GEEN CENT VOOR DAT STUK ONGELUK VAN EEN DOMINICK!
EN SODEMIETER NU OP!

ZOALS JE WILT.

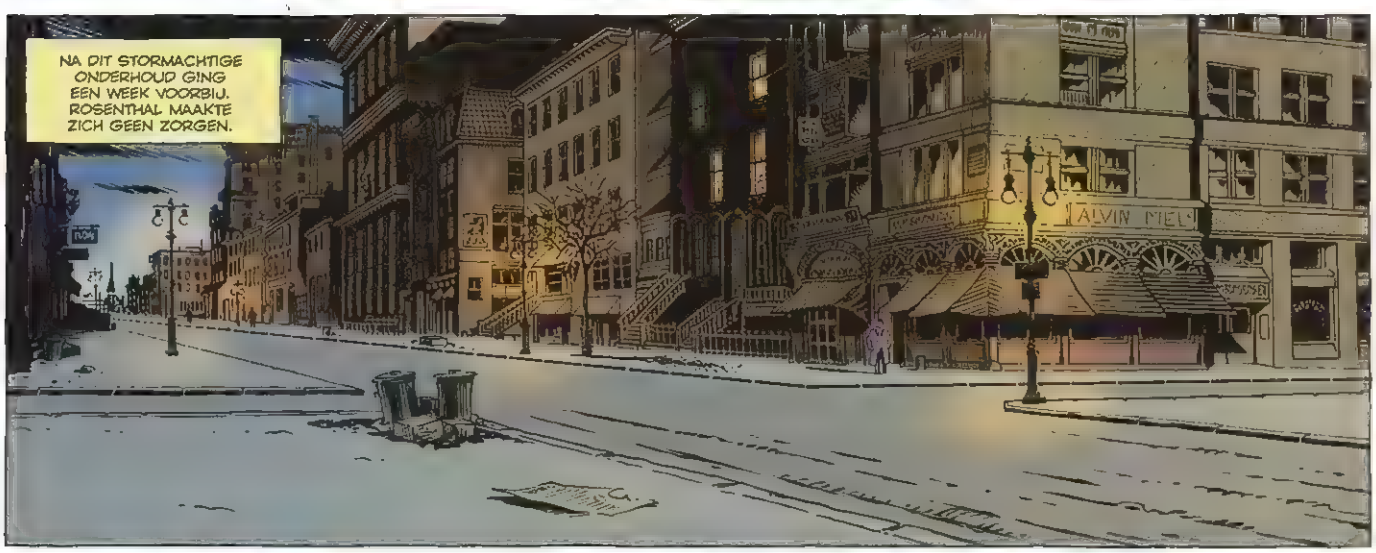
NA DIT STORMACHTIGE ONDERHOUD GING EEN WEEK VOORBIJ. ROSENTHAL MAAKTE ZICH GEEN ZORGEN.
ALVIN NIELS

HIJ LIET ER ZICH TEGENOVER ANDEREN, DIE HEM ACHTER ZIJN RUG SCHLEMIEL NOEMDEN, OP VOORSTAAN DAT HIJ BECKER EN ZIJN HANDLANGERS MET EEN KLUITJE IN HET RIET HAD GESTUURD. EN TOEN...

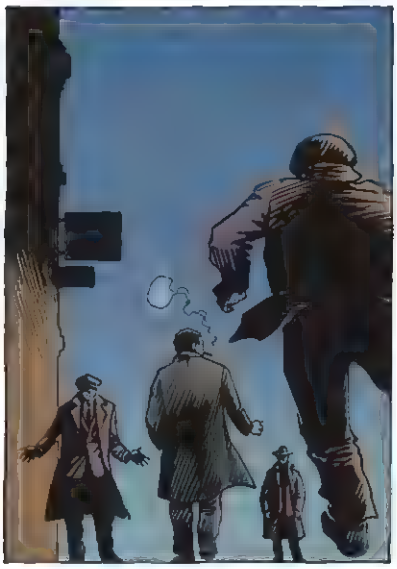

VIJFHONDERD BALLEN, SCHLEMIEL, ANDERS DOEN WE HET NOG 'NS DUNNETJES OVER!

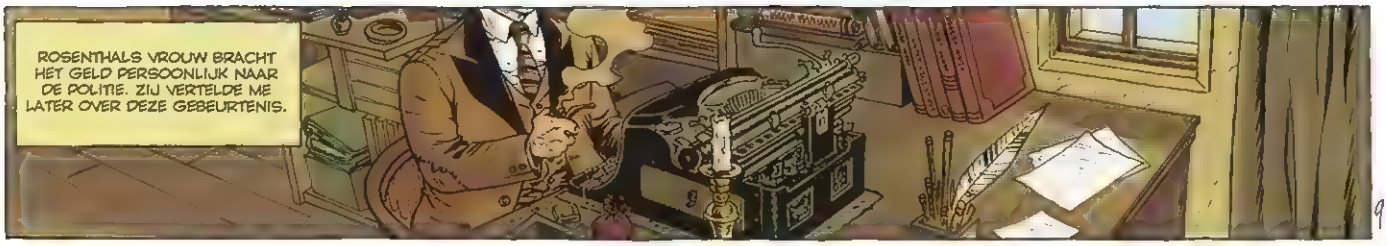
ROSENTHALS VROUW BRACHT HET GELD PERSOONLIJK NAAR DE POLITIE. ZIJ VERTELDE ME LATER OVER DEZE GEBEURTENIS.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE – S – GETUIGE NR. 3: MISS X – DANSERES.

HOERA! DANKZIJ EEN AANTAL RELATIES EN VEEL GELUK HEB IK EINDELIJK EEN VOORMALIGE VRIENDIN VAN ARNOLD ROTHSTEIN GEVONDEN DIE AANWEZIG WAS TIJDENS ZIJN ONDERHOUD MET ROSENTHAL.

ZE IS NU GETROUWD EN HAD HET HELEMAAL GEHAD MET ROTHSTEIN, WANT HIJ HAD HAAR NOOIT VERTELD DAT HIJ ZELF GETROUWD WAS. ZE VERTELDE ALLES, MAAR WILDE NIET DAT HAAR NAAM WERD GENOEMD.

IK HEB DE SCÈNE KUNNEN RECONSTRUEREN.

TOEN ROSENTHAL WEER IN STAAT WAS OM TE LOPEN EN TE PRATEN, GING HIJ NAAR ROTHSTEIN.

DEZE HAD ZIJN CLUB TEGEN ZONSOPGANG GESLOTEN EN LIEP RUSTIG NAAR HUIS. DAAR AT HIJ EEN PAAR VERSE VIJGEN EN WILDE NET NAAR BED GAAN.

GA ZITTEN, HERMAN. SCHENK JE EEN KOP KOFFIE IN. HEB JE M'N CHOCOLAATJES GEKREGEN?

JA.

IK DENK DAT IK NU MAAR GA SPAREN...

...WANT ALS JE ZO DOORGAAT, MOET IK GEEN DOOS BONBONS VOOR JE KOPEN, MAAR EEN KRANS.

ARNOLD...

IK WIL AFREKENEN MET BECKER.

TOE MAAR...

IK MEEN HET SERIEUS.

IK BEN NIET KORT VAN GEHEUGEN. IK VERGEET NIET WIE ONS IN HET ZADEL HEBBEN GEHOLPEN. DE MENSEN AAN WIE WE ALLES TE DANKEN HEBBEN.

BEDOEL JE BIG TIM? DIE VERGEET IK OOK NIET!

IK BEN EERGISTEREN NOG BIJ HEM GEWEEST. JE MOET DE GROETEN HEBBEN EN HIJ WENST JE BETERSCHAP.

LUISTER, ARNOLD ROTHSTEIN. LUISTER GOED. IK NEEM BECKER TE GRAZEN. DE KEUS IS AAN JOU: STA JE AAN ZIJN KANT OF DE MIJNE?

IK KIES VOOR DE POEN, HERMAN.

VLAM

WIE WAS DIE IDIOOT, ARNOLD?

NIETS BIJZONDERS, HONEY... IEMAND MET EEN DEATH WISH...

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE – 6 –
GETUIGE NR. 4: HERBERT SWOPE – JOURNALIST.

HARPER SALOON

DE LAATSTE VERNEDERING WAS TE VEEL GEWEEST VOOR HERMAN 'SCHLEMIEL' ROSENTHAL.

HIJ MAAKTE DE RONDE LANGS ZIJN RELATIES OM OP DIPLOMATIEKE MANIER HET TERREIN AF TE TASTEN EN TE ZIEN WIE ER BEREID WAREN HEM TE STEUNEN IN ZIJN KRUISTOCHT TEGEN BECKER.

DE ENIGE BONDGENOOT DIE HIJ VOND, WAS EEN JOURNALIST VAN DE NEW YORK WORLD. ONDANKS DE OORLOG TUSSEN ZIJN KRANT EN DE MIJNE, WILDE HIJ MET ME PRATEN...

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE – 7 –
MRS. ROSENTHAL IS EEN CHARMANTE EN BESCHEIDEN VROUW, DIE ZO VRIENDELIJK IS GEWEEST PIJNLIJKE HERINNERINGEN OP TE DIEPEN EN MIJ VAN EEN EN ANDER OP DE HOOGTE TE BRENGEN.
DANKZIJ HAAR HEB IK EEN AANTAL ZAKEN OP EEN RIJTJE KUNNEN ZETTEN EN DE DAGINDELING VAN HAAR MAN VAN 7 JUL! 1912 KUNNEN VASTSTELLEN.
GESTERKT DOOR HET GESPREK MET DE JOURNALIST VAN DE WORLD, VERTELDE ROSENTHAL AAN IEDEREEN DIE HET HOREN WILDE DAT HIJ EEN MOGELIJKHEID HAD OM BECKER VOOR EENS EN ALTIJD UIT TE SCHAKELEN.
HIJ VOELDE ZICH OOK GESTEUND DOOR DE RECENTE ARRESTATIE VAN BIG JACK ZELIG WEGENS GEWELDPLEGING. ZO KWAM HET GERUCHT OOK UITEINDELIJK ROTHSTEIN TER ORE.
EN WAT DEZE HOORDE, VIEL BIJ HEM NIET IN GOEDE AARDE.
WAT BEZIELT JE, VERDOMME?! WIL JE ONS ALLEMAAL ACHTER DE TRALIES HEBBEN?!
ALLEEN BECKER EN ZIJN KLIEK.
DENK JE DAT HIJ JE JE GANG LAAT GAAN? JE BENT VOLKOMEN MESJOGGE!
ZELIG ZIT IN DE BAJES. BECKER IS EEN SLAPPE ZAK.
EN VERGEET NIET DAT IK 'T DOE VOOR BIG TIM.
WE ZIJN TENSLOTTE DANKZIJ HEM ZO VER GEKOMEN, NIETWAAR?!
JA, MAAR IK HEB GEEN ZIN OM DANKZIJ HEM HET LOODJE TE LEGGEN.
DENK JE DAT DIE WHITMAN ZICH TEVREDENSTELT MET ALLEEN BECKER?
NEE, HIJ NEEMT IEDEREEN TE GRAZEN, JIJ EN MIJ INCLUIS!
WAT DOE JE?
HIER, 500 DOLLAR. JE GAAT WEG UIT NEW YORK EN JE WACHT TOT ALLES WEER RUSTIG IS.
BEL ME OVER EEN MAAND. DAN ZEG IK JE OF JE TERUG KUNT KOMEN.

WAT HEB JE GEDAAN?

IK HEB HET GELD IN Z'N GEZICHT GESMETEN.

IK GA NERGENS HEEN!
DAN MOET JE HET ZELF MAAR WETEN. DAN LAAT JE JE MAAR AFSLACHTEN!

MAAR IK HEB TENMINSTE GEDAAN WAT IK KON OM VAN JE VROUW GEEN WEDUWE TE MAKEN!

HEEL GOED VAN JE, DEAR. WIL JE NOG WAT CHAMPAGNE?
NEE, DANK JE. LATEN WE MAAR BESTELLEN. OBER!

TERWIJL ROSENTHAL EN ZIJN VROUW HET ER VAN NAMEN, VERZAMELDE ZICH BUITEN, IN DEZE ZWOELE ZOMERAVOND, VIER MANNEN IN LANGE JASSEN...

DE MAN DIE ROSENTHAL NET HAD HERKEND, WAS EEN HUURMOORDENAAR VAN ZELIG, EEN ZEKERE HARRY HOROWITZ, ALIAS GYP THE BLOOD.

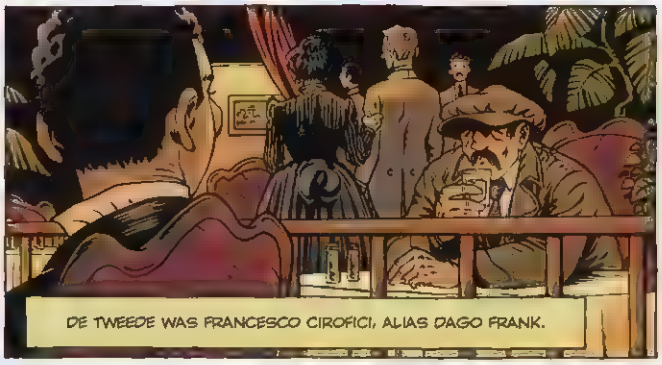
DE TWEEDE WAS FRANCESCO CIROFICI, ALIAS DAGO FRANK.

DE DERDE WAS LOUIS ROSENBERG, ALIAS LEFTY LOUIS.
IS ER IETS, HERMAN, DEAR?
EN NUMMER VIER: JACOB SEIDENSHEINER, ALIAS WHITEY LEWIS.

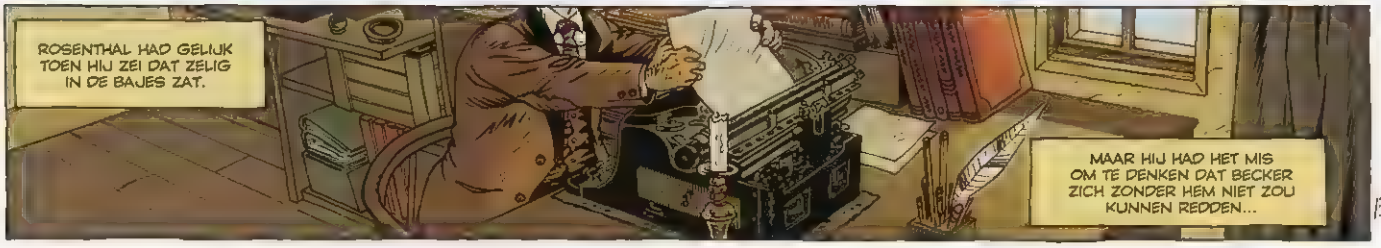
ROSENTHAL HAD GELIJK TOEN HIJ ZEI DAT ZELIG IN DE BAJES ZAT.
MAAR HIJ HAD HET MIS OM TE DENKEN DAT BECKER ZICH ZONDER HEM NIET ZOU KUNNEN REDDEN...

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — B — HERMAN ROSENTHAL STIERF NIET TOEN HIJ MET ZIJN VROUW DE CLUB VERLIET.

DAT HAD HIJ AAN HAAR TE DANKEN, ZOALS DE VIER MOORDENAARS LATER AAN JACK ZELIG UITLEGDEN: "WE KONDEN NIETS DOEN ZOLANG HIJ MOEDER DE VROUW BIJ ZICH HAD."

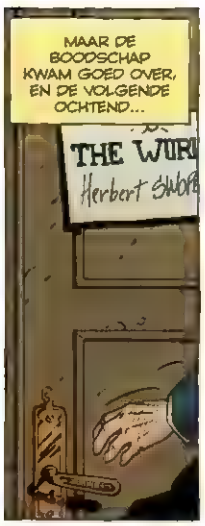
MAAR DE BOODSCHAP KWAM GOED OVER, EN DE VOLGENDE OCHTEND...

SWOPE! ZET DE BOEL STOP!

IK ZEG NIETS! ZET ALLES STOP!

HOE BEDOEL JE? WAT IS ER GEBEURD?
IK KAN ER NIKS OVER ZEGGEN, MAAR IK DOE NIET MEER MEE!
AFGELOPEN! FINITO! GEEF HET MAAR DOOR AAN MENEER DE PROCUREUR.

HIJ ZAL NIET BLIJ ZIJN.

MISSCHIEN NIET, MAAR IK BLIJF TEN-MINSTE LEVEN!

IK SNAP HET...

GA ZITTEN, HERMAN. GA ZITTEN.

WAAROM ZOU IK? ALLES IS AL GEZEGD...

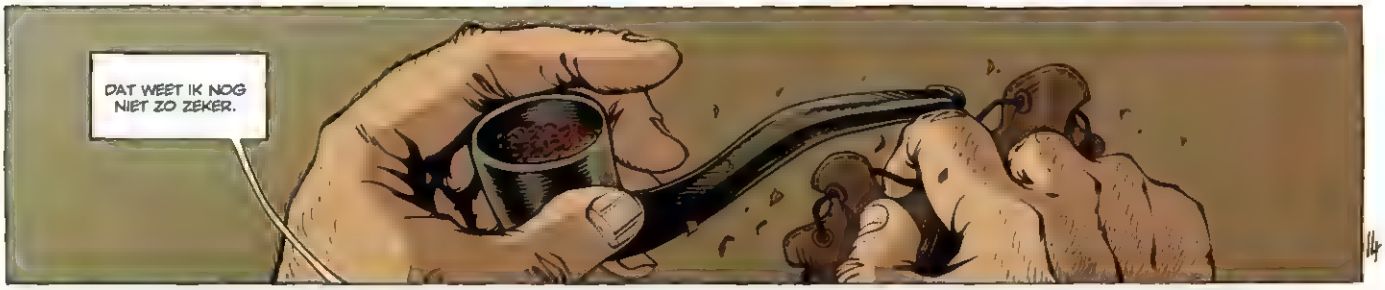
DAT WEET IK NOG NIET ZO ZEKER.

JE HECHT AAN HET LEVEN EN DAT KAN NIEMAND JE KWALIJK NEMEN. MAAR JE WILT BECKER TOCH NOG STEEDS TE GRAZEN NEMEN?

NATUURLIJK. MAAR HOE ZOU IK...

VERTEL ME ALLES, HERMAN. DE HELE AFFAIRE VAN A TOT Z... VERTEL ME ALLES EN IK MAAK ER EEN SCOOP VAN DIE INSLAAT ALS EEN BOM. MORGEN, OP DE VOORPAGINA.

OP DIT PUNT VAN HET VERHAAL AANGEKOMEN, MOET IK EEN KLEINE ZIJSTAP MAKEN EN MET TEGENZIN DE LEERZAME LESSEN VAN ONZE ONDERZOEKER ONDERBREKEN.

VICTORIA

"POOL SHARKS"

STARRING W.C. FIELDS

WANT TERWIJL SWOPE GENOOT VAN ZIJN SUCCES, WHITMAN ZICH IN DE HANDEN WREEF EN BECKER, ROTHSTEIN EN HEEL WAT ANDEREN ZICH VERSLIKTEN IN HUN KOFFIE BIJ HET LEZEN VAN HUN OCHTENDKRANT...

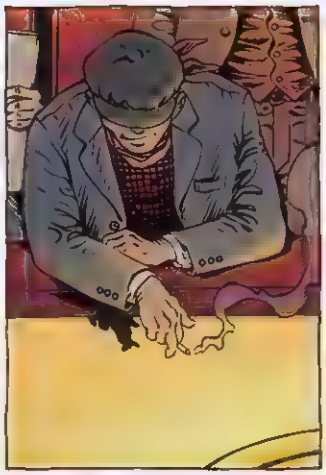

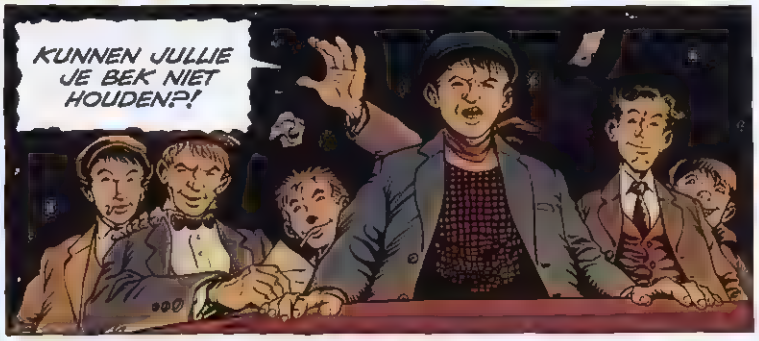

NAAST DE BENDE VAN LUCANIA, HAD JE DIE VAN FRANCK COSTELLO. HIJ HAD ZIJN OORSPRONKELIJKE NAAM, FRANCESCO CASTIGLIA, WEGGEDAAN, ALS EEN TE KRAP ZITTEND PAK.

ZIJN OUDERE BROER EDWARD, VROEGER EDUARDO GEHETEN, HAD HEM INGEWIJD IN DE GENEUGTEN VAN DE MISDAAD.

WILLIE MORETTI, DE HUIS-KOMIEK, WAS DE TROUWE VRIEND VAN COSTELLO.

OWNEY MADDEN, ALIAS DE 'KILLER', WAS EEN ENGELSE IMMIGRANT DIE DE GOPHER GANG VAN DE WEST SIDE AANVOERDE.

EN EEN PAAR ANDERE JONGENS, VAN WIE OOK DE NAMEN DE TIJD NIET HEBBEN OVERLEEFD.

ZULLEN WE?
WAT MIJ BETREFT, PRIMA!

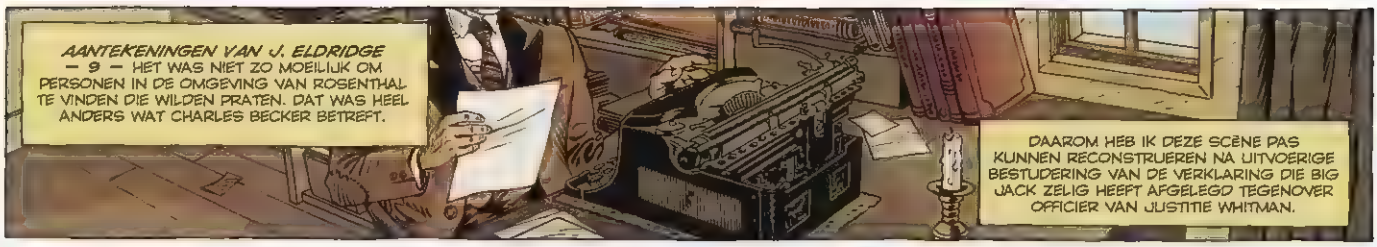
AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE
— 9 — HET WAS NIET ZO MOEILIJK OM PERSONEN IN DE OMGEVING VAN ROSENTHAL TE VINDEN DIE WILDEN PRATEN. DAT WAS HEEL ANDERS WAT CHARLES BECKER BETREFT.
DAAROM HEB IK DEZE SCÈNE PAS KUNNEN RECONSTRUEREN NA UITVOERIGE BESTUDERING VAN DE VERKLARING DIE BIG JACK ZELIG HEEFT AFGELEGD TEGENOVER OFFICIER VAN JUSTITIE WHITMAN.

DIT KOMT UIT DE KOKER VAN ROSENTHAL!
BOM

VIND HEM, JACK. EN HAK 'M IN MOOTJES.

NU METEEN? DAT LIJKT ME NIET ZO'N GOED IDEE, BOSS.
WE MOETEN DE STORM VOORBIJ LATEN GAAN EN HEM PAKKEN ALS HIJ ER NIET OP BEDACHT IS. HET IS VEEL TE RISKANT OM...

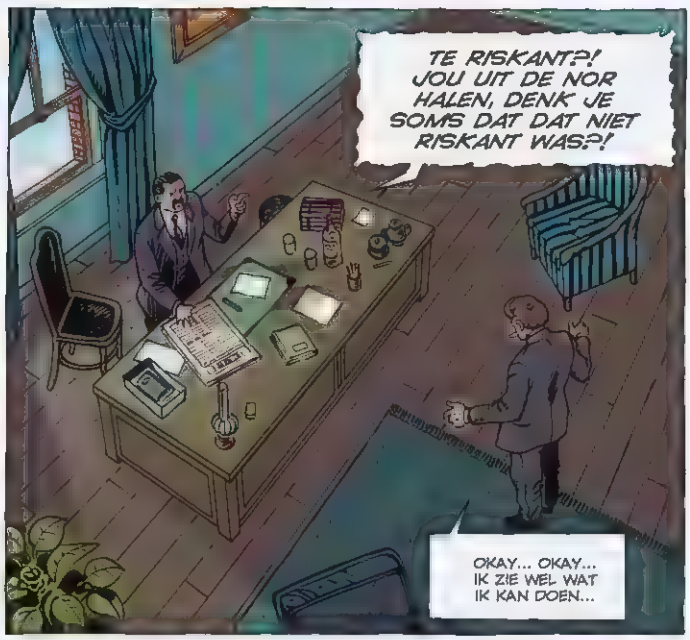
TE RISKANT?! JOU UIT DE NOR HALEN, DENK JE SOMS DAT DAT NIET RISKANT WAS?!
OKAY... OKAY... IK ZIE WEL WAT IK KAN DOEN...

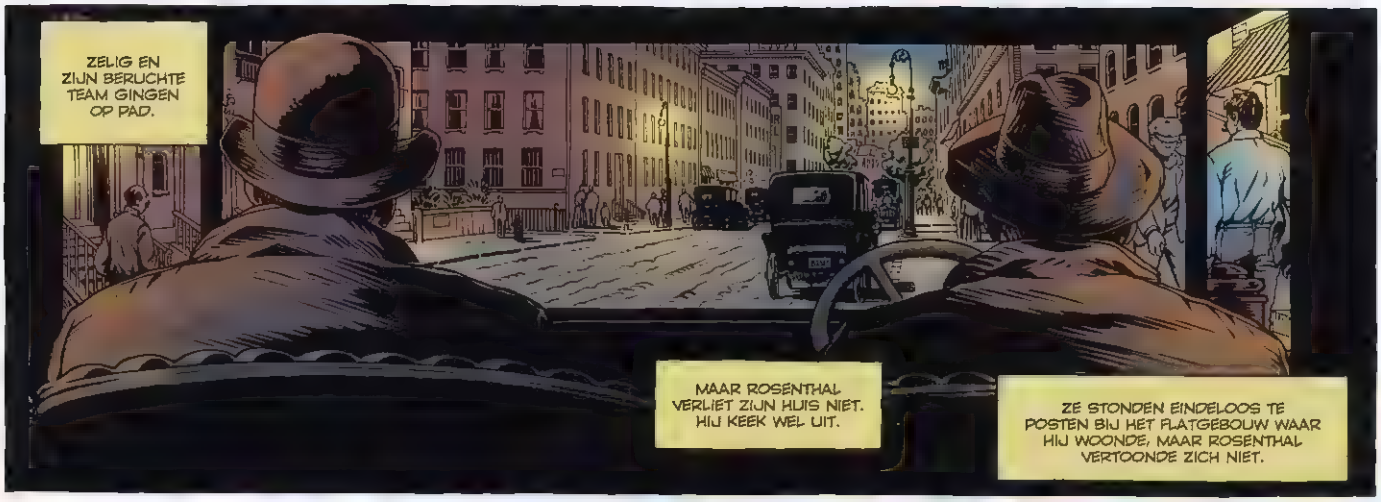
ZELIG EN ZIJN BERUCHTE TEAM GINGEN OP PAD.
MAAR ROSENTHAL VERLIET ZIJN HUIS NIET. HIJ KEEK WEL UIT.
ZE STONDEN EINDELOOS TE POSTEN BIJ HET FLATGEBOUW WAAR HIJ WOONDE, MAAR ROSENTHAL VERTOONDE ZICH NIET.

DE VOLGENDE DAG MOEST HIJ WEL NAAR BUITEN KOMEN. TWEE POLITIE-AGENTEN OVERHANDIGDEN HEM EEN OFFICIËLE OPROEP.
EEN OPROEP VAN OFFICIER VAN JUSTITIE WHITMAN DIE, NET ALS LUITENANT CHARLES BECKER, HET ARTIKEL VAN SWOPE BUITENGEWOON INTERESSANT VOND. MAAR WEL OM GEHEEL ANDERE REDENEN...

GAAT U ZITTEN, MR. ROSENTHAL...

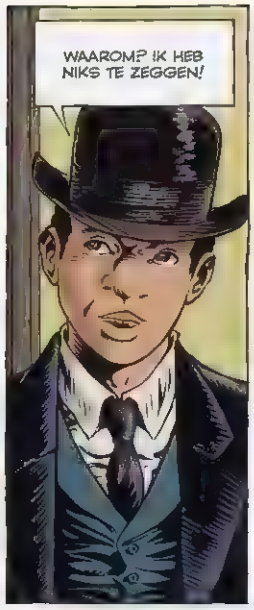
WAAROM? IK HEB NIKS TE ZEGGEN!

INTEGENDEEL. UW VERKLARING ZORGT ERVOOR DAT BECKER EN ZIJN KLIEK NOOIT MEER HET DAGLICHT ZULLEN ZIEN.
EN IK OOK NIET. MAAR DAN ZITTEN ZIJ IN EEN CEL EN LIG IK ZES VOET ONDER DE GROND. IK DOE NIET MEE.

GOED...
KAN IK VERTREKKEN?
NATUURLIJK. U BENT EEN VRIJ MAN. MAAR DENK NA OVER MIJN VOORSTEL...

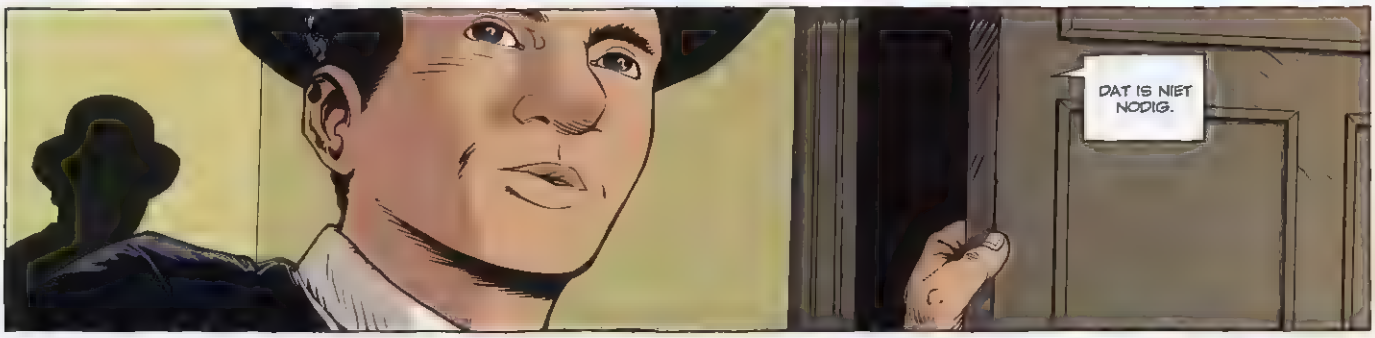
DAT IS NIET NODIG.

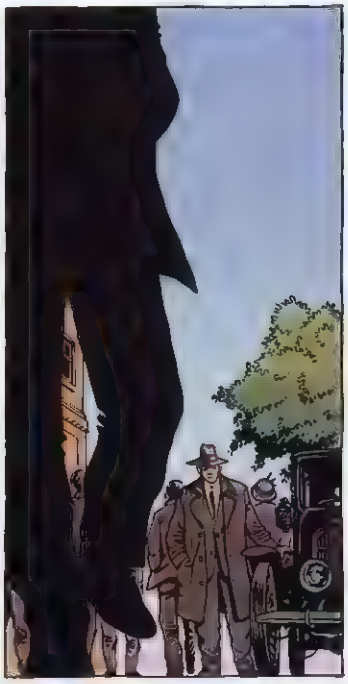

ROSENTHAL HAD HET SILHOUET VAN GYP THE BLOOD HERKEND...

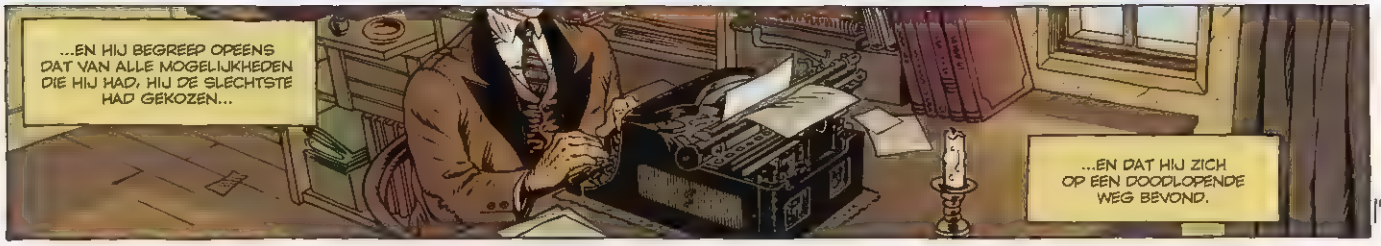
...EN HIJ BEGREEP OPEENS DAT VAN ALLE MOGELIJKHEDEN DIE HIJ HAD, HIJ DE SLECHTSTE HAD GEKOZEN...
...EN DAT HIJ ZICH OP EEN DOODLOPENDE WEG BEVOND.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 70 — GETUIGE NR. 6: ARNOLD ROTHSTEIN. BEROEPSSPELER. OP HET MOMENT DAT IK DIT SCHRIJF, BEN IK ER NOG STEEDS NIET VAN BEKOMEN.

IK WAS OP WEG NAAR HUIS OM EEN HAPJE TE ETEN, TOEN EEN MAN ME AANSPRAK...

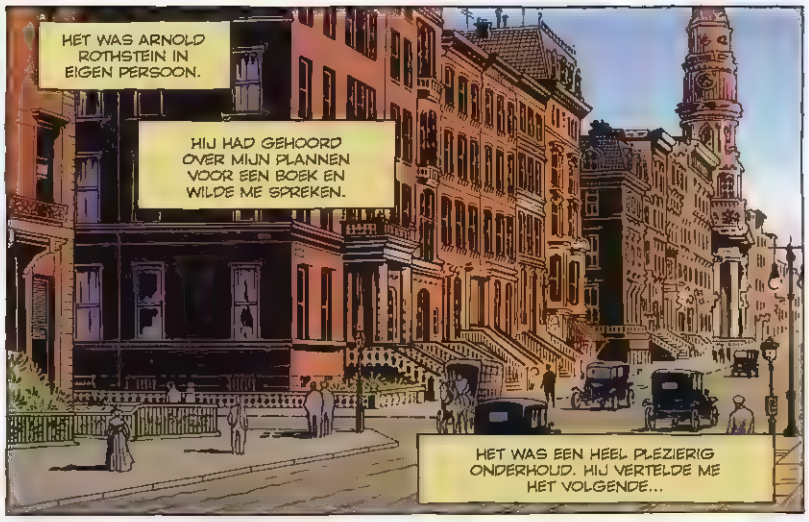
HET WAS ARNOLD ROTHSTEIN IN EIGEN PERSOON.
HIJ HAD GEHOORD OVER MIJN PLANNEN VOOR EEN BOEK EN WILDE ME SPREKEN.
HET WAS EEN HEEL PLEZIERIG ONDERHOUD. HIJ VERTELDE ME HET VOLGENDE...

ARNOLD!
WAT IS ER?
JE MOET ME HELPEN, ARNOLD! ZE WILLEN ME VERMOORDEN!

DAT HEB JE ANDERS AAN JEZELF TE DANKEN!

DE 500 DOLLAR DIE JE ME WILDE GEVEN... IK HEB ZE NODIG OM TE VERDWIJNEN. NU METEEN!

HET IS TE LAAT, HERMAN. IK KAN NIETS MEER VOOR JE DOEN.

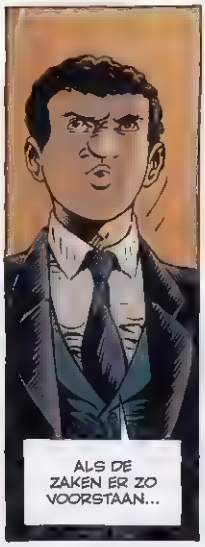
ALS DE ZAKEN ER ZO VOORSTAAN...

DAT IS ALLES WAT ROTHSTEIN ME WILDE VERTELLEN.
KLAK
MAAR HIJ STELDE MIJ EEN HELEBOEL VRAGEN DIE IK MIN OF MEER ONTWEEK.

BIJ HET AFSCHEID VROEG HIJ ME WANNEER IK DACHT M'N BOEK AF TE HEBBEN.
IK ANTWOORDDE: "NA HET PROCES TEGEN BECKER."

HIJ GLIMLACHTE RAADSELACHTIG EN VERTROK VERVOLGENS.
EEN VREEMDE MAN, EN EEN HEEL VREEMDE ONTMOETING.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 11 — GETUIGE NR. 7: NIGGEL H. - BARKEEPER IN HET METROPOLE HOTEL.

TIJDENS DEZE ONTMOETING WAS ROSENTHAL DUIDELIJK DOODSBANG. HIJ VERTELDE OFFICIER VAN JUSTITIE WHITMAN ALLES WAT HIJ WIST.

WHITMAN HAASTTE ZICH DE VERKLARING VAN ROSENTHAL VAST TE LEGGEN.

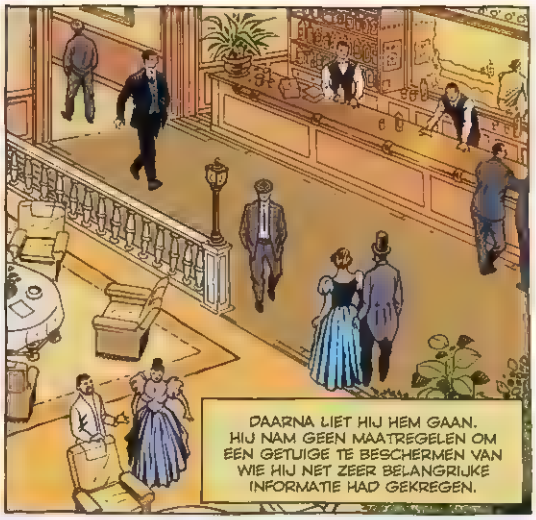
DAARNA LIET HIJ HEM GAAN. HIJ NAM GEEN MAATREGELEN OM EEN GETUIGE TE BESCHERMEN VAN WIE HIJ NET ZEER BELANGRIJKE INFORMATIE HAD GEKREGEN.

HET WAS 15 JULI 1912. METEEN NA ZIJN VERKLARING, GING ROSENTHAL NAAR HET METROPOLE HOTEL.

WEET U NOG HOE LAAT MR. ROSENTHAL BINNENKWAM?

HIJ KWAM OM ONGEVEER HALF ZEVEN DE BAR BINNEN.

HIJ ZAG ER MOE UIT EN WAS NOGAL OPGEFOKT, ALS U BEGRIJPT WAT IK BEDOEL...

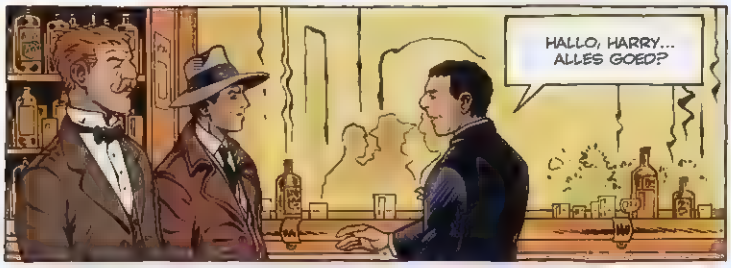
HALLO, HARRY... ALLES GOED?

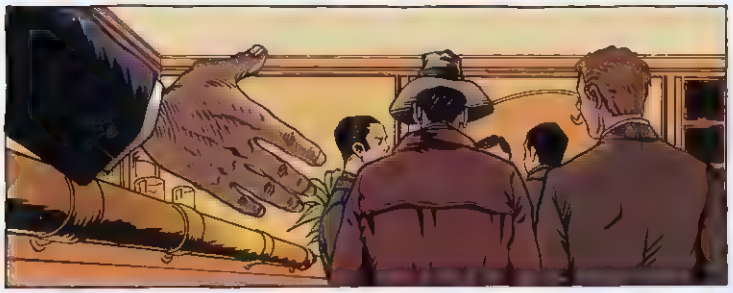

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 12 — HET VERVOLG VAN HET VERHAAL HEB IK GEDISTILLEERD UIT DE VERSCHILLENDE VERKLARINGEN VAN GASTEN EN PERSONEEL VAN HET METROPOLE HOTEL...

WAAR HAALDE ROSENTHAL HET OPTIMISME VANDAAN OM UITGEBREID TE GAAN DINEREN? OF WAS HIJ ZO NAÏEF?

HOE DAN OOK, DAT DEED HIJ, NA EEN FLINK AANTAL WHISKEY'S ACHTEROVER TE HEBBEN GESLAGEN EN BETAALD.

HIJ KOOS EEN TAFEL IN DE EETZAAL, NEGEERDE DE AFKEURENDE BLIKKEN EN HET GEFLUISTER ACHTER Z'N RUG.

OM TWEE UUR IN DE OCHTEND, LICHTELIJK BENEVELD ACHTER EEN BEL FRANSE COGNAC...

MR. ROSENTHAL, ER ZIJN BUITEN VRIENDEN DIE U WILLEN SPREKEN.

VR... VRIENDEN? VAN MIJ?

JA, MENEER.

GOED, DANK JE.

TOT UW DIENST.

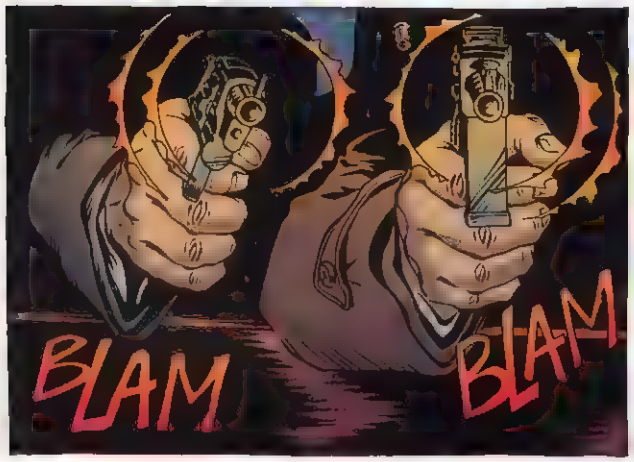

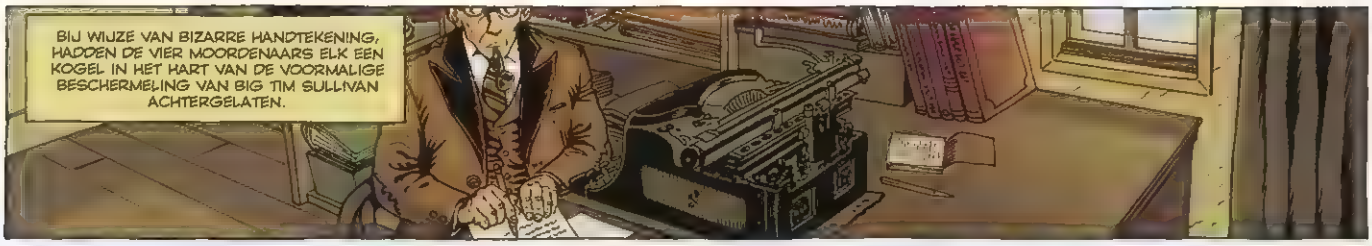
BIJ WIJZE VAN BIZARRE HANDTEKENING, HADDEN DE VIER MOORDENAARS ELK EEN KOGEL IN HET HART VAN DE VOORMALIGE BESCHERMELING VAN BIG TIM SULLIVAN ACHTERGELATEN.

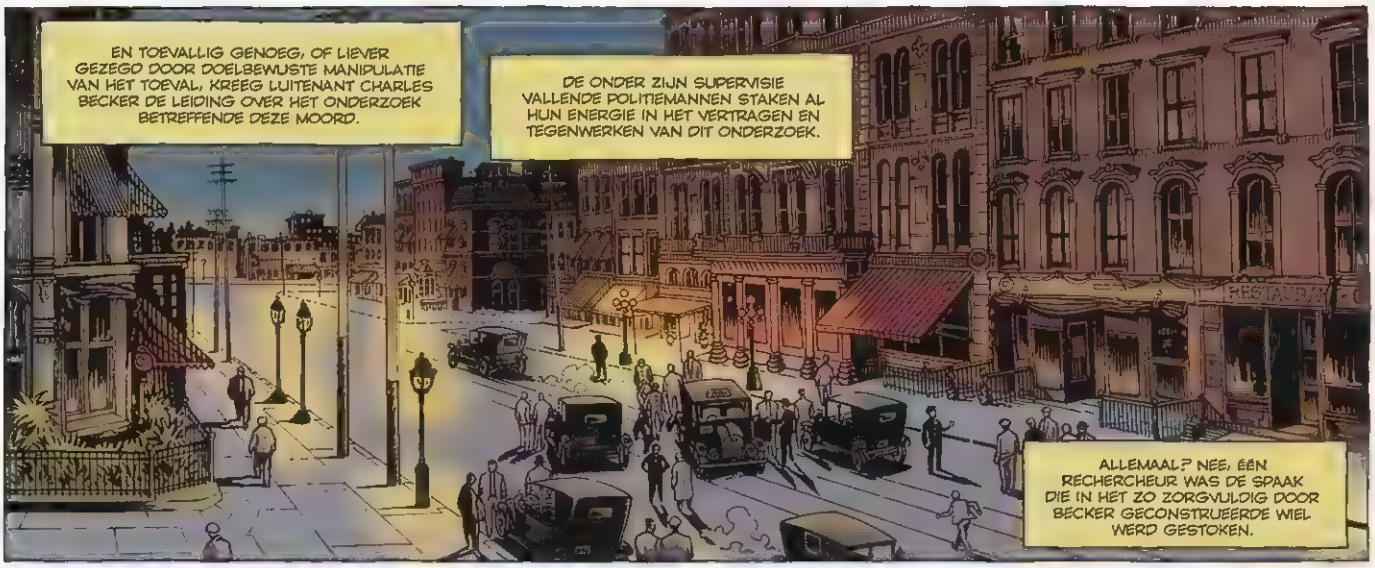
EN TOEVALLIG GENOEG, OF LIEVER GEZEGD DOOR DOELBEWUSTE MANIPULATIE VAN HET TOEVAL, KREEG LUITENANT CHARLES BECKER DE LEIDING OVER HET ONDERZOEK BETREFFENDE DEZE MOORD.
DE ONDER ZIJN SUPERVISIE VALLENDE POLITIEMANNEN STAKEN AL HUN ENERGIE IN HET VERTRAGEN EN TEGENWERKEN VAN DIT ONDERZOEK.
ALLEMAAL? NEE, ÉÉN RECHERCHEUR WAS DE SPAAK DIE IN HET ZO ZORGVULDIG DOOR BECKER GECONSTRUEERDE WIEL WERD GESTOKEN.

HIJ HEETTE JOHN WILSON EN WAS KORT DAARVOOR BIJ DE POLITIE IN DIENST GEKOMEN.
GETUIGEN VAN DE MOORD HADDEN HET KENTEKEN VAN DE AUTO GENOTEERD WAARMEE DE MOORDENAARS WAREN ONTKOMEN. EEN KIND HAD DE WAS KUNNEN DOEN...

KLOP
KLOP

OH!

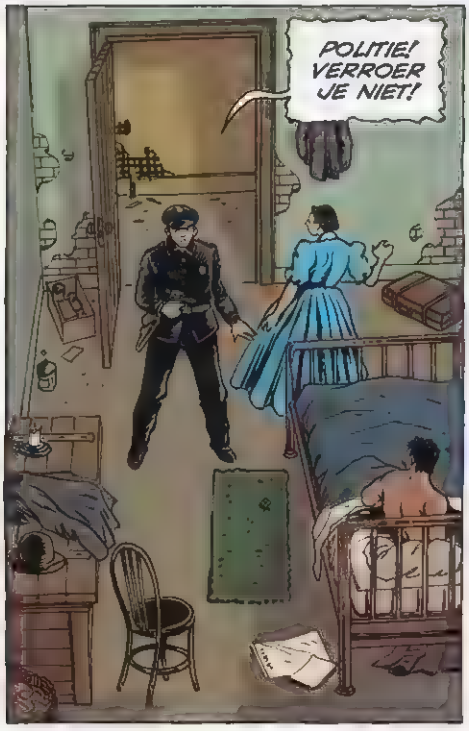
POLITIE! VERROER JE NIET!

HUH? WAT IS ER AAN DE HAND?

IK ARRESTEER JE VOOR DE MOORD OP HERMAN ROSENTHAL.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 13 — GETUIGE NR. 8: JOHN WILSON, POLITIEMAN.
IK HEB HEM METEEN NAAR HET BUREAU OVERGEBRACHT VOOR ONDERVRAGING.

HEBT U DAAR GEEN LAST MEE GEKREGEN?
EEN BEETJE. MAAR IK WAS TOEN NOG EEN GROENTJE. IK HAD NIET IN DE GATEN WAT ER WERKELIJK SPEELDE. NAÏEF ALS EEN PASGEBOREN BABY. DAT HEEFT ME WAARSCHIJNLIJK GERED...

WILSON LAS ROSENBERG ZIJN RECHTEN, VOORDAT HIJ HEM GING BEWERKEN MET EEN MET ZAND GEVULDE SOK.

NA TIEN MINUTEN SLOEG LEFTY LOUIS DOOR EN NOEMDE DE NAMEN VAN ZIJN DRIE KORNUITEN.

WILSON MERKTE TOT ZIJN VERBAZING DAT DE SFEER RONDOM ZIJN PERSOON BEGON TE VERSLECHTEREN. HIJ BESLOOT HET EEN NIVEAU HOGEROP TE ZOEKEN EN CONTACT OP TE NEMEN MET DE DIRECTE CHEF VAN BECKER, WALDO RHINELANDER, DE POLITIECOMMISSARIS VAN NEW YORK.
DEZE WERD ZEER IN VERLEGENHEID GEBRACHT DOOR DE BESCHULDIGINGEN AAN HET ADRES VAN ZIJN BESCHERMELING, MAAR NA HET ARTIKEL IN DE WORLD KON HIJ HEM NIET MEER DEKKEN.
POLICE N.Y.

HIJ STUURDE 'SCHONE' AGENTEN MEE MET WILSON OM GYP THE BLOOD, DAGO FRANCK EN WHITEY LEWIS TE ARRESTEREN.

TUNK

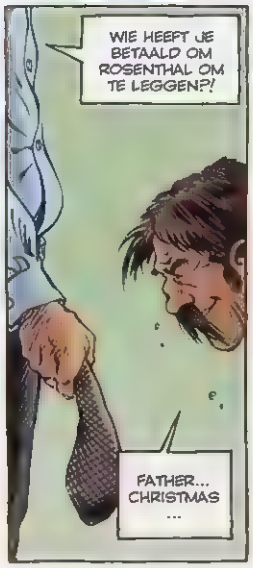
WIE HEEFT JE BETAALD OM ROSENTHAL OM TE LEGGEN?!
FATHER... CHRISTMAS ...

TUNK
AAAH!

ZELIG...

WAT ZEG JE?
JACK ZELIG... HIJ HEEFT ONS INGEHUURD OM ROSENTHAL NEER TE SCHIETEN...

VERBAZINGWEKKEND GENOEG, HAD ZELIG GEEN ENKELE MOEITE GEDAAN OM ONDER TE DUIKEN.

HIJ WAS ER KENNELIJK VAN OVERTUIGD DAT HIJ VIA LUITENANT BECKER ONDER EN BOVEN DE WET STOND...

KLIK

WAT BETEKENT DIT?!
DAT JE GEARRESTEERD BENT.

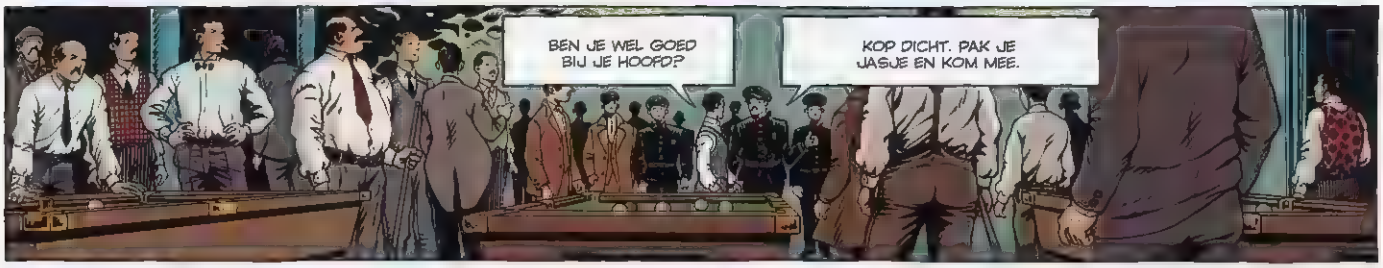
BEN JE WEL GOED BIJ JE HOOFD?
KOP DICHT. PAK JE JASJE EN KOM MEE.

WANNEER BESEFTE HIJ DAT HET SPEL UIT WAS?
NADAT HIJ EEN PAAR UUR IN DE CEL HAD GEZETEN. IN HET BEGIN HAD HIJ EEN GROTE BEK EN TOEN HIJ NA VERLOOP VAN TIJD MERKTE DAT NIEMAND HEM ER UIT KWAM HALEN, SNAPTE HIJ HET...

HEB JE ONS NOG STEEDS NIETS TE VERTELLEN?
JA. MAAR NIET AAN EEN NOBODY ALS JIJ.

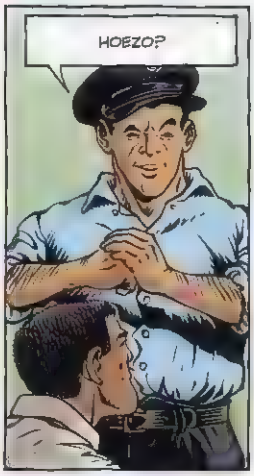
HOEZO?

IK WIL PRATEN MET WHITMAN.

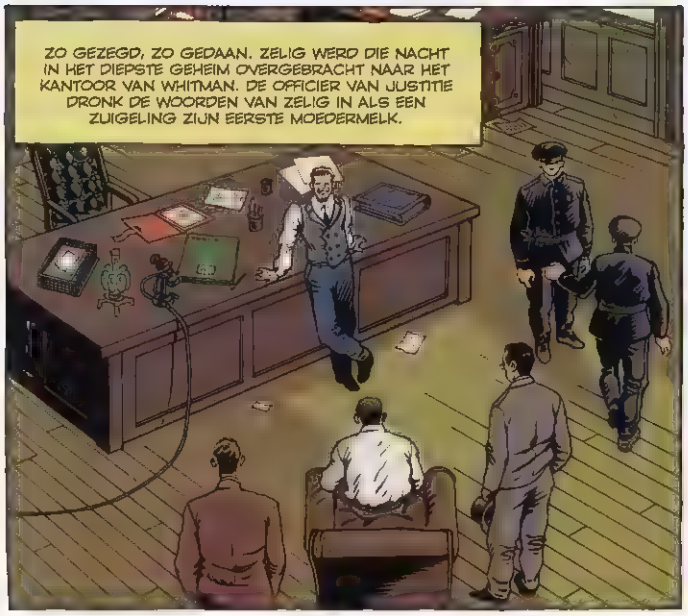
ZO GEZEGD, ZO GEDAAN. ZELIG WERD DIE NACHT IN HET DIEPSTE GEHEIM OVERGEBRACHT NAAR HET KANTOOR VAN WHITMAN. DE OFFICIER VAN JUSTITIE DRONK DE WOORDEN VAN ZELIG IN ALS EEN ZUIGELING ZIJN EERSTE MOEDERMELK.

IK KAN U BECKER UITLEVEREN. ALS IK U ALLES VERTEL WAT IK WEET, ZIT HIJ TOT OVER Z'N OREN IN DE SHIT.
MAAR U HEBT GEEN ENKEL BEWIJS TEGEN MIJ, BEHALVE HET VERHAAL VAN VIER ONBETROUWBARE LOOPJONGENS. U TREKT AL UW BESCHULDIGINGEN JEGENS MIJ IN EN IK GETUIG TEGEN BECKER.

AKKOORD.

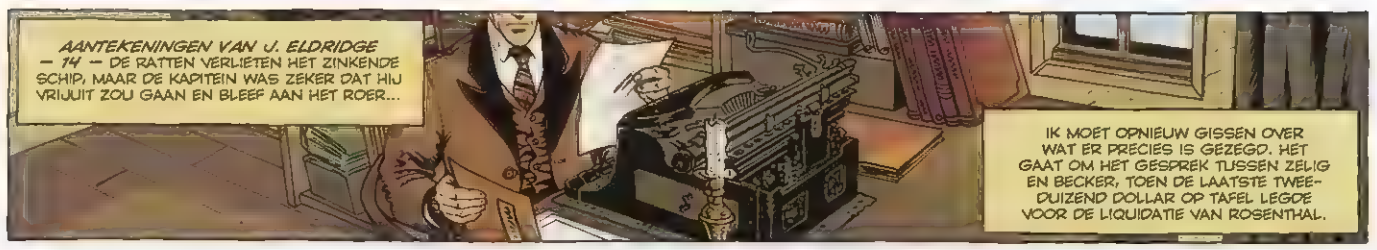

MAAK JE GEEN ZORGEN, DAT WORDT GEREGELD. IEDEREEN LAPT OM JE DE BESTE ADVOCATEN VAN NEW YORK TE BEZORGEN.

ZE HEBBEN GEEN ENKEL DIRECT BEWIJS, BEHALVE DE VERKLARING VAN DIE VIER HALVE ZOLEN EN DIE KAN DE EERSTE DE BESTE GESJEESDE RECHTENSTUDENT BINNEN DE KORTSTE KEREN DOORPRIKKEN.

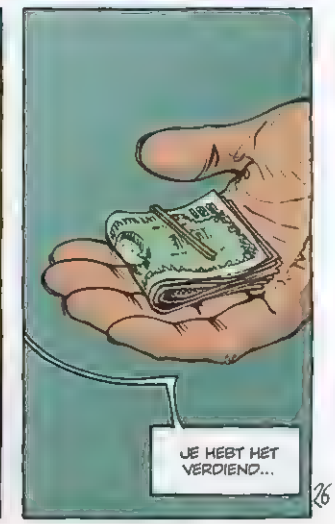

ZO MOEILIJK ALS HET VOOR ME WAS OM TIJDENS DEZE ZAAK DE HOUDING VAN HERMAN ROSENTHAL TE BEGRIJPEN, ZO GEMAKKELIJK WAS HET OM ME IN TE LEVEN IN DE ROL VAN CHARLES BECKER.

EN VOORAL WAAROM HIJ ZO'N VERTROUWEN HAD IN ZELIG.

WANT DEZE IN VRIJHEID STELLEN, WAS NU JUIST PRECIES EEN ONDERDEEL VAN HET PLAN VAN WHITMAN.

HIJ WILDE BECKER IN SLAAP SUSSEN.

EN ZO DE TIJD KRIJGEN OM EEN SOLIDE DOSSIER TEGEN HEM AAN TE LEGGEN, GEBASEERD OP DE VERKLARINGEN VAN ROSENTHAL EN LATER VAN ZELIG.

WHITMAN WILDE BECKER NIET VOOR TIEN OF TWINTIG JAAR OPSLUITEN. HIJ WILDE HEM ROOSTEREN OP DE ELEKTRISCHE STOEL.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 15 — GETUIGE: ANTHONY A. TRAMBESTUURDER.
559

559
DE DATUM VAN HET PROCES WERD VASTGESTELD OP 6 OKTOBER. DAT GAF WHITMAN DE TIJD OM ZICH GOED VOOR TE BEREIDEN.

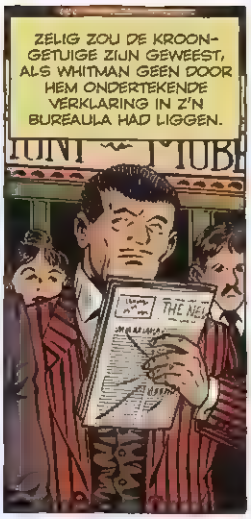
ZELIG ZOU DE KROON-GETUIGE ZIJN GEWEEST, ALS WHITMAN GEEN DOOR HEM ONDERTEKENDE VERKLARING IN Z'N BUREAULA HAD LIGGEN.

MAAR DAT HAD HIJ.
559

WEER HAD WHITMAN VERZUIMD VEILIGHEIDSMAATREGELEN TE TREFFEN. HIJ DACHT DAT BECKER, NU DEZE ACHTER DE TRALIES ZAT, GEEN INVLOED MEER HAD.
OP DE DAG VOOR HET PROCES...

SSCRRAAKLANG

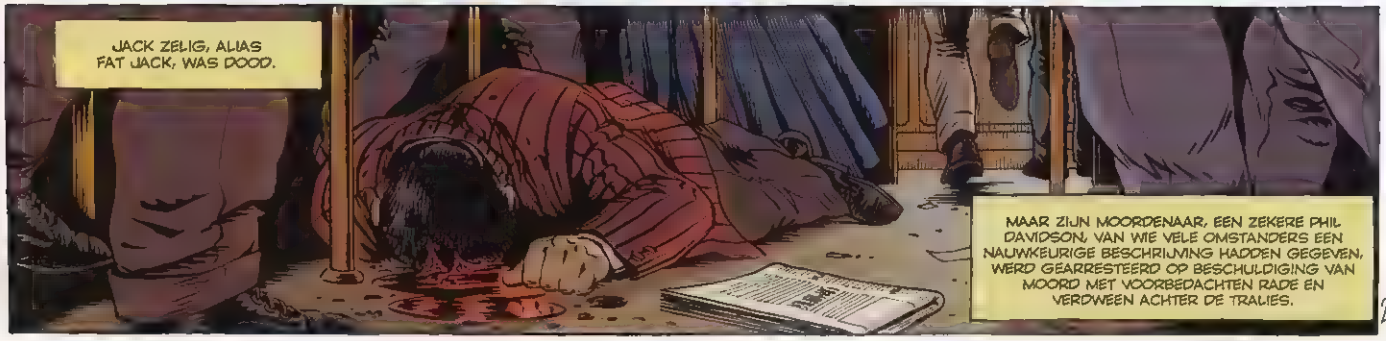
JACK ZELIG, ALIAS FAT JACK, WAS DOOD.
MAAR ZIJN MOORDENAAR, EEN ZEKERE PHIL DAVIDSON, VAN WIE VELE OMSTANDERS EEN NAUWKEURIGE BESCHRIJVING HADDEN GEGEVEN, WERD GEARRESTEERD OP BESCHULDIGING VAN MOORD MET VOORBEDACHTEN RADE EN VERDWEEN ACHTER DE TRALIES.

AANTEKENINGEN VAN J. ELDRIDGE — 16 — GETUIGE NR. 10: IKZELF.

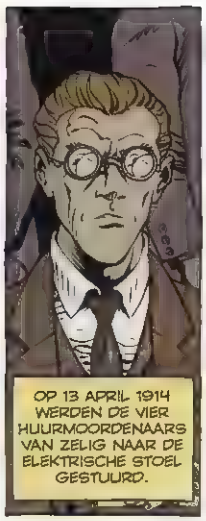
OP 13 APRIL 1914 WERDEN DE VIER HUURMOORDENAARS VAN ZELIG NAAR DE ELEKTRISCHE STOEL GESTUURD.

DAARNA WAS HET DE BEURT VAN CHARLES BECKER. OOK HIJ KREEG DE DOODSTRAF.
HIJ KREEG ENIG UITSTEL DOOR TEGEN HET VONNIS BEROEP AAN TE TEKENEN.

MAAR OOK IN HOGER BEROEP WERD HET VONNIS BEKRACHTIGD.
OP 30 JULI 1915 WAS HET BECKERS BEURT OM PLAATS TE NEMEN OP DE NEURONENGRILL IN DE SING-SING GEVANGENIS.

EEN COLLEGA VAN ME DIE AL VAKER EXECUTIES HAD BIJGEWOOND, VERTELDE ME DAT HET ERGSTE VAN ALLES HET OPBOLLEN VAN DE PLEISTERS WAS, DOORDAT DE OGEN UIT HUN KASSEN WERDEN GEPERST.

HIJ HAD GELIJK...

KLAK
IK DEED M'N OGEN DICHT EN VOLGENS MIJ WAS IK NIET DE ENIGE. IK OPENDE ZE PAS WEER TOT IK DE ZUCHT VAN VERLICHTING HOORDE VAN DE AANWEZIGEN DIE HUN OGEN OPEN HADDEN GEHOUDEN.

OP DAT MOMENT WAS BECKER AL DOOD.

WE LIEPEN ZWIJGEND NAAR BUITEN. IEDEREEN KEEK STRAK NAAR DE GROND. WE VROEGEN ONS WAARSCHIJNLIJK ALLEMAAL AF WAAROM WE IN GODSNAAM ZOIETS BIJ HADDEN WILLEN WONEN.

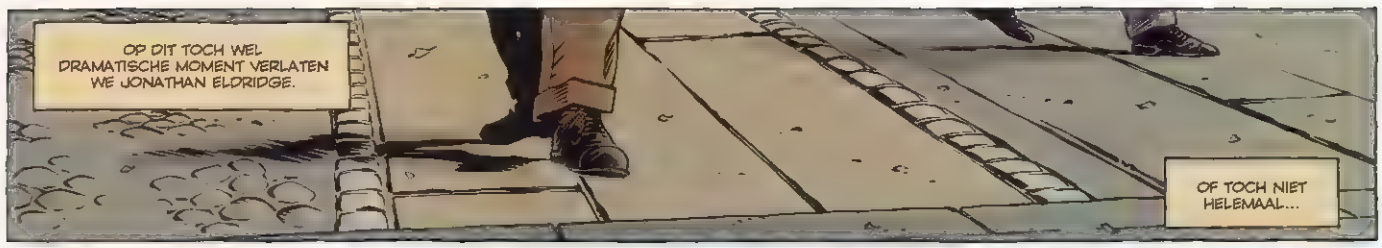
OP DIT TOCH WEL DRAMATISCHE MOMENT VERLATEN WE JONATHAN ELDRIDGE.
OF TOCH NIET HELEMAAL...

WANT TOEN HIJ NAAR HUIS LIEP, NOG NATRILLEND EN HALF MISSELIJK VAN HET SCHOUWSPEL DAT HIJ NET HAD MEEGEMAAKT, LIEP BIJ HEM THUIS EEN ONBEKENDE MAN BEHOEDZAAM ROND IN HET HALFDONKER.
WAREN DE TWEE MANNEN, DE DIEF EN DE BESTOLENE, ELKAAR OP STRAAT TEGENGEKOMEN?
WILL REMOVE MAY 1ST
HAIR GOODS
Chemists
HAD ELDRIDGE, DIE NOG VER WEG WAS MET ZIJN GEDACHTEN, HEM VLUCHTIG AANGEKEKEN, ZONDER OOK MAAR EEN MOMENT TE VERMOEDEN DAT DEZE MAN HET WAARDEVOLLE MANUSCRIPT BIJ ZICH HAD WAARVAN ALLEEN NOG HET LAATSTE HOOFDSTUK ONTBRAK?

ELDRIDGE ZOU ZICH DAT LATER NOG HEEL WAT KEREN AFVRAGEN.
WANT TOEN HIJ THUISKWAM, WAS DE MAP MET DAARIN HET RUWE MANUSCRIPT EN AL ZIJN AANTEKENINGEN VERDWENEN.

NAAST ZIJN SCHRIJFMACHINE LAG ALLEEN NOG EEN LICHT GEPARFUMEERDE ENVELOP. ER ZAT EEN EERSTEKLASTICKET IN VOOR EEN CRUISE NAAR EUROPA.
TOEN ZIJN DAGEN VAN NEERSLACHTIGHEID VOORBIJ WAREN, BEGON JONATHAN ELDRIDGE HET GERAFFINEERDE GESCHENK UITEINDELIJK TE WAARDEREN.

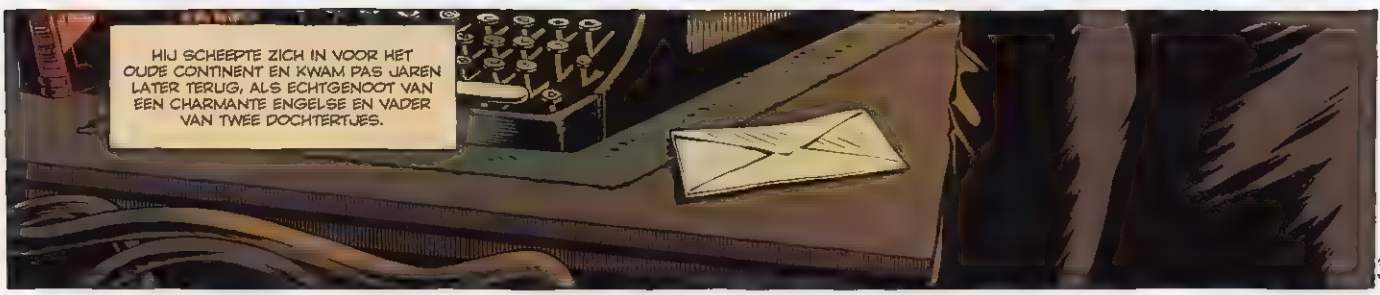
HIJ SCHEEPTE ZICH IN VOOR HET OUDE CONTINENT EN KWAM PAS JAREN LATER TERUG, ALS ECHTGENOOT VAN EEN CHARMANTE ENGELSE EN VADER VAN TWEE DOCHTERTJES.

DIT VERHAAL LIJKT OP EEN ANEKDOTE UIT DE GESCHIEDENIS VAN DE MISDAAD IN NEW YORK.

MAAR HET IS MEER DAN DAT.

WANT NA HET SCHANDAAL DAT WERD VEROORZAAKT DOOR DE ONTHULLINGEN OVER BECKER EN ZIJN TRAWANTEN, BESLOOT CHARLES MURPHY, DE GROTE BAAS VAN TAMMANY HALL, ORDE OP ZAKEN TE STELLEN.

HIJ STOOTTE DE MEEST CONTROVERSIELE ACTIVITEITEN, ZOALS PROSTITUTIE EN GOKKEN, AF. ANDERE RENDABELE ZAKEN ZOALS GEMEENTELIJKE BOUWCONTRACTEN KWAMEN DAAR VOOR IN DE PLAATS.

MAAR HET OMKOPEN VAN DE POLITIE BLEEF. DAT WAS NOODZAKELIJK VOOR EEN SOEPEL VERLOOP VAN DE ZAKEN.

EN OM DAT ALLEMAAL IN GOEDE BANEN TE LEIDEN, KOOS HIJ EEN MAN DIE ALLE STORMEN ZONDER KLEERSCHEUREN WAS DOORGEKOMEN.

DIE MAN WAS NIEMAND ANDERS DAN ARNOLD ROTHSTEIN, DE ONAANTASTBARE.

DE 'SLIMME JOOD' WAS NU DE OFFICIEUZE BAAS VAN NEW YORK EN BLEEF DAT GEDURENDE EEN PERIODE VAN ZESTIEN JAAR.

EN ALS U VAN MIJ WILT WETEN WIE HERMAN ROSENTHAL HEEFT VERMOORD, DAN ZEG ■ DAT HET ENIGE GELDIGE ANTWOORD OP DIE VRAAG IS: HIJZELF.

WANT WIE HIER, IN NEW YORK, NIET BEGRIJPT DAT — OM MET ROTHSTEIN TE SPREKEN — "DE GOEDE KANT DE KANT VAN DE POEN IS"...

...DAN IS HIJ BIJ VOORBAAT VERLOREN.

EN LAAT IK JULLIE HIER NOOIT MEER ZIEN, STELLETJE TUIG!

BEDANKT VOOR HET COMPLIMENT... TOT KIJK!

WAS ME DAT LACHEN!
ZEG DAT WEL.

WAT?

ZEG ME DAT WEL!
IK VERSTA JE NIET! JE HEBT EEN RARE MANIER VAN PRATEN, JIJ!

DAT KOMT DOOR M'N AMANDEL-OPERATIE. DE DOK-TER HEEFT DE BOEL VERKNALD.
OH...

IK BEN SALVATORE LUCANIA. ALS JE ME SAL NOEMT, BEN JE ER GEWEEST.

FRANCK COSTELLO.

SALVATORE, NOCH FRANCK, NOCH IEMAND IN HUN OMGEVING BESEFTEN DAT DIT EEN HISTORISCHE HANDDRUK WAS.
HIJ ZOU BEPALEND ZIJN VOOR HUN TOEKOMST EN HEN TOT GROTE HOOGTEN BRENGEN IN DE WERELD VAN DE MISDAAD, ONDER DE LEIDING VAN EEN MAN DIE NET DE OFFICIEUZE MEESTER VAN DE STAD NEW YORK WAS GEWORDEN.
CHAUVEL LE SAEC SMULKOWSKI
EINDE VAN DEZE EPISODE

Appendix

NOTEN

Bladzijden 3-8

Paul Kelly en Monk Eastman worden in veel boeken genoemd als voorlopers van de gangsters. Het volledige verhaal van Monk Eastman is te lezen in het uitstekende *Yiddish Connection* van Rich Cohen (Denoël, 2000), blz. 59-63. We hebben bijna alle informatie overgenomen uit dit boek. Deze gegevens worden bevestigd door *The Mafia Encyclopedia* (Sifakis, Facts On File, 1987). Andere gegevens komen uit *Le bled aux méchants* (Craig & Posner, Gallimard/Série Noire, 1973), blz. 23-26. Deze informatie lijkt echter niet erg geloofwaardig en heeft meer met legendevorming te maken dan met iets anders. *Koblers biografie van Capone* geeft op bladzijde 37 ook aan dat er rivaliteit bestond tussen Eastman en Kelly, maar dan gezien vanuit Kelly's standpunt. Het uiterlijk van Monk Eastman is gebaseerd op een foto die we hebben aangetroffen op de site 'worldwar1.com', gewijd aan – zoals de naam al aangeeft – de Eerste Wereldoorlog. Daarin staat een hoofdstuk over Eastman, onder de titel 'Gangster, Doughboy, Hero'.

Tammany Hall, omstreeks 1900. Het Tammany-comité was in die tijd een democratische lobby, die in feite het politieke apparaat in New York controleerde. Tammany was de naam van een indiaans opperhoofd. Zijn standbeeld zien we bovenaan in de gevel van het gebouw.

Bladzijden 11-13

De geschiedenis van Tammany Hall komt uit *Le bled aux méchants* (blz. 28-29 en 102), uit *Oncle Franck*, blz. 137 (Leonard Katz, Presses de la Cité, 1974), en uit het interessante *Meyer Lansky – Le Parrain des parrains* (Robert Lacey, Payot, 1992), waarin ook de geschiedenis van Herman Rosenthal wordt behandeld (blz. 42). In andere boeken over de georganiseerde misdaad wordt ook geregeld gesproken over Tammany, vooral betreffende de relaties van Franck Costello met deze instelling. De term 'shtadlan' (konkelaar, in yiddish) komt uit Meyer Lansky, blz. 42. Het personage Jonathan Eldridge en het verhaal over het boek dat hij schrijft, zijn volkomen fictief.

Bladzijde 14

Deze scène, net als de rest van het album, is grotendeels gebaseerd op het dertien pagina's tellende hoofdstuk 'De moord op Herman Rosenthal' uit het boek *Le bled aux méchants*. We hebben er dingen aan toegevoegd in de vorm van dialogen en een aantal scènes. Deze aanpassingen zijn voornamelijk ingegeven door een andere versie van deze geschiedenis. Die versie is korter en komt voor in *Le Syndicat du crime* (Jean-Michel Charlier en Jean Marcilly, Presses de la Cité, 1980). De bijzonderheden over de relatie tussen Sullivan, Rothstein, Rosenthal en Becker komen uit *Le bled aux méchants*, blz. 102-103. Aangezien we geen documentatie konden vinden over het uiterlijk van Becker, Sullivan en Rosenthal en consorten, hebben we onze fantasie de vrije loop gelaten. Alleen het gezicht van Rothstein komt voor op een foto uit die tijd (Pagina 46).

FAWC

Het Flat Iron Building in New York werd in 1902 voltooid.

Bladzijde 15

Het verhaal van de chantage van Rosenthal komt uit *Le bled aux méchants*, blz. 104. De dialogen en de details zijn verzonnen.

Bladzijden 16-17

De getuigen en de dialogen zijn fictief. De inval van de politie in de club van Rosenthal, op bevel van Becker, is overgenomen uit *Le bled aux méchants*, blz. 105.

Bladzijden 18-19

De feiten zijn afkomstig uit Le bled aux méchants, blz. 105. 'Zanzi', een afkorting van 'zanzibar', is een kansspel dat gespeeld wordt met drie dobbelstenen en een beker. Het was in die tijd zeer populair en mensen speelden het overal op straat.

Bladzijde 20

Het gesprek tussen Rothstein en Rosenthal komt alleen voor in *Le bled aux méchants*, blz. 106. De uitwerking is van ons. In *Meyer Lansky – Le Parrain des parrains* (blz. 42) hebben we gelezen waar Rothstein toen woonde. Op deze bladzijde wordt ook duidelijk dat Rothstein een duidelijke voorkeur had voor jonge Broadway-danseressen.

Bladzijden 21-23

Het verhaal van de ontmoeting tussen Rosenthal en Swope komt uit *Le bled aux méchants*, blz. 106. Hetzelfde geldt voor het gesprek tussen Rothstein en Rosenthal. Wat de laatstgenoemde samenkomst betreft, hebben we de dialogen niet overgenomen. Op de bladzijden 107 en 108 vinden we het verhaal van het Garden Café en komen we achter de identiteit van de vier moordenaars.

Bladzijden 24-25

Afgezien van het gesprek tussen Becker en Zelig, zijn deze pagina's ontleend aan *Le bled aux méchants*, blz. 108-109. De dialogen en de details zijn van onze hand.

Bladzijden 26-27

Zie het commentaar betreffende bladzijde 42.

Bladzijden 28-30

Deze feiten komen uit *Le bled aux méchants*, blz. 108-109. Details en dialogen en alles betreffende de journalist Jonathan Eldridge zijn door ons ingebracht.

Bladzijden 31-32

De dood van Rosenthal is in een paar woorden beschreven in Le bled aux méchants, blz. 110. In *Le Syndicat du crime* wordt echter een totaal andere datum gegeven: 15 januari 1912. De dag is dezelfde, maar de maand niet. Misschien is dit te wijten aan een drukfout. In *Le bled aux méchants* worden ook andere data vermeld, zoals die van Beckers arrestatie, de dood van Zelig en die van de vier moordenaars. Daarom hebben we besloten ons aan de informatie uit deze bron te houden.

Bladzijden 33-34

De auteurs van *Le bled aux méchants* vertellen op blz. 110 dat het onderzoek naar de moord op Rosenthal persoonlijk werd geleid door Charles Becker. Dat moet een vergissing zijn. Het is volgens ons onmogelijk dat de persoon die de moordenaars heeft ingehuurd ze ook zelf laat arresteren. Daarom hebben we ons aan de informatie gehouden uit *Le Syndicat du crime*, blz. 20. Daarin wordt gesproken over een jonge, fanatieke politieman, zonder deze bij naam te noemen. Wij hebben deze rechercheur een naam gegeven en verteld over

FAWC

zijn optreden. In beide boeken vinden we overigens het detail over het kenteken van de vluchtauto.

Bladzijde 35

De arrestatie van Zelig, in een poolcafé, wordt vermeld in *Le Syndicat du crime*, blz. 20.

Bladzijde 36

Het gesprek tussen Zelig en Becker is geheel verzonnen. Geen van beide boeken geeft daarover bijzonderheden. Alleen de arrestaties na de moord op Rosenthal worden vermeld. *Le Syndicat du crime* noemt het bedrag van tweeduizend dollar.

Bladzijde 37

De val van Becker en zijn handlangers kunnen we volledig toeschrijven aan de ambitie van officier van justitie Whitman. Zijn inzet werd meer gemotiveerd door persoonlijke motieven dan door zorg over het functioneren van politie en justitie, zoals we later zullen zien. Het feit dat Whitman zijn belangrijke getuigen Rosenthal en Zelig niet liet beschermen, zegt heel wat over de mentaliteit van de rechtshandhavers in die tijd.

Bladzijde 38

De bijzonderheden over de dood van Zelig komen uit *Le bled aux méchants*, blz. 110 en 111. We hebben de procesdatum overgenomen uit dit boek. *Le Syndicat du crime* geeft als datum 6 oktober (blz. 20).

Bladzijde 39

De twee boeken die we als referentie hebben gebruikt, zijn het eens over de executiedatum van de vier moordenaars van Rosenthal. De terechtstelling van Charles Becker wordt alleen in *Le Syndicat du crime* genoemd (blz. 21).

Bladzijde 40

Dit deel van het verhaal is volkomen fictief.

Bladzijde 41

De details over de gevolgen van de affaire Becker hebben we overgenomen uit *Le bled aux méchants*, blz. 111 tot 113.

Bladzijde 42

De geschiedenis van de ontmoeting tussen Lucania en Costello komt uit *Lucky Luciano – Le Testament*, blz. 23 en 24, waar Lucania de plaats en omstandigheden van de gebeurtenis vermeldt. De bijzonderheden en de dialogen zijn van ons. De amandeloperatie van Costello komen we zo'n beetje overal tegen en met name in zijn biografie, *Oncle Franck*. In *Le Syndicat du crime* is er sprake van strubbelingen tussen de twee gangs, die uiteindelijk in der minne worden geschikt. Maar de auteurs van dit album hebben vaak de neiging om de zaken iets aan te dikken (of hebben bronnen geraadpleegd waarin foutieve informatie staat). Daarom geven zij er de voorkeur aan om zich te houden aan de versie van de biografen van Luciano. De biograaf van Costello zegt dat de toenadering tussen de beide mannen van veel latere datum is - in de tijd van de drooglegging – maar hij geeft geen bronnen. Hoe het ook zij, het zat erin dat de twee jongens elkaar ooit een keer zouden tegenkomen...

Op Times Square, lange tijd bekend als Longacre Square, verrezen een groot aantal theaters.

FAWC

COSA NOSTRA
HET WARE VERHAAL

Dit is het verhaal van een natie. Een natie die "de tweeënvijftigste staat" wordt genoemd. Maffia, Cosa Nostra, Camorra, Familie, Syndicaat... Noem haar zoals je wilt. Het is ook het verhaal van de mensen die haar hebben gebouwd. Rothstein, Luciano, Lansky, Costello... Maar het is vooral het verhaal van hun stad: NEW YORK.

We zijn in het jaar 1912. Binnen de kleine wereld van de leerling-criminelen in New York doen een paar ambitieuze jongens van zich spreken. Onder hen Arnold Rothstein en Herman Rosenthal, twee bijzonder gewiekte joodse boefjes. Ze vissen in het troebele water van het New Yorkse politieke leven. Maar als Big Tim Sullivan, hun beschermer en mentor, zijn invloed verliest, wordt de situatie snel slechter...
Het moment is aangebroken om partij te kiezen en niemand mag daarbij een vergissing maken...

in voorbereiding

in voorbereiding

in voorbereiding

www.silvesterstrips.nl
ISBN 978-90-5885-202-1
SILVESTER
9 789058 852021